

**MEGJELENT:
2025. NOVEMBER 26.**

**2025. ÉVI
14. SZÁM**

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

A KÖZIGAZGATÁSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM ELEKTRONIKUS HÍRLEVELE
AZ ÖNKORMÁNYZATI TISZTSÉGVISELŐK ÉS TISZTVISELŐK SZÁMÁRA

KÖZIGAZGATÁSI ÉS
TERÜLETFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Tartalomjegyzék

SZERKESZTŐI ROVAT	4
Közreműködés kérése a hazai szőlőtermesztést veszélyeztető aranyszínű sárgaság betegség terjedésének visszaszorításában.....	4
„Egy kő, egy név!” – botlatókövek elhelyezése.....	9
Elérhető az Önkormányzatok elektronikus hatásköri jegyzéke kiadványunk XXVIII. évfolyam 3. száma	10
JOGSZABÁLYFIGYELŐ	11
IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT	11
PÉNZÜGYI ÁGAZAT	11
AZ UKRAJNA TERÜLETÉN FENNÁLLÓ FEGYVERES KONFLIKTUSSAL ÖSSZEFÜGGŐ JOGSZABÁLYFIGYELŐ	12
Jogszabályok jegyzéke	12
A KÚRIA HELYI ÖNKORMÁNYZATOKAT ÉRINTŐ DÖNTÉSEI	13
JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK	19
Interaktív döntéstámogatás önkormányzatok számára – Az Extrém Időjárési Katalógus	19
Az élıhetőség nem csupán a jövő kihívása, hanem a jelen feladata is	22
Új elemekkel bővült a Hungarikumok Gyűjteménye és a Magyar Értéktár.....	23
Közfoglalkoztatás: Start Plusz Díjak 2025.....	24
Több mint száz vidéki település csökkentheti rezsijét energiahatékonyságot támogató digitális megoldásokkal	25
A városok és községek kiegyensúlyozott fejlődése közös érdek	26
Az önkormányzati közigazgatás kihívásai	27
A TÖÖSZ közreműködésével 2026-ban Ouluban rendezik a finn–magyar testvértelepülési találkozót	29
Önkormányzati összefogással a kábítószer-ellenes küzdelemben.....	31
Október végén leállnak a viharjelzők a hazai tavakon	32
Megalakult a Kábítószer-ellenes Települések Szövetsége.....	32
GYALOGLÓ HÍREK – Közös mozgásba hozzuk a településeket	34
Sikeres novemberi programjaink – inspiráció településeknek	34
Helyi gyalogló nyílt nap szervezése – közösen	35
ÁSZ HÍREK	35
Időskori bentlakásos ellátás fenntarthatóságát értékelte az ÁSZ	35
FÓKUSZBAN AZ IKIR – HELYI KÖZSZOLGÁLTATÁS INFORMÁCIÓS RENDSZER	36
IKIR oktatássorozat indul februárban!	36
FIGYELMÉBE AJÁNLJUK	38

Országos felmérés – A hazai települések éghajlatváltozással összefüggő sérülékenységről	38
Megjelent a „Természetes vízmegtartó megoldások hazai és nemzetközi szinten” című online jógyakorlat-gyűjtemény.....	39
Válogatás a Lechner Tudásközpont anyagai közül	41
PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK	42
Zöldebbé, élhetőbbé és ellenállóbbá válhatnak a települések.....	42
PÁLYÁZATI HÍREK	43
Az idén is ötmilliárd forintot biztosít a kormány a szociális tűzifa programra.....	43
Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program 2025	45
Tizennyolc könyvtárat díjaztak a Könyvtári kihívás pályázaton	47
Csaknem 80 díjjal ismerték el a Virágos Magyarország verseny idei nyerteseit	48

SZERKESZTŐI ROVAT

Közreműködés kérése a hazai szőlőtermesztést veszélyeztető arany színű sárgaság betegség terjedésének visszaszorításában

Tisztelt Önkormányzat!
Tisztelt Jegyző Asszony! Tisztelt Jegyző Úr!

Szőlő arany színű sárga

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) ezúton kéri közreműködésüket a hazai szőlőtermesztést veszélyeztető arany színű sárgaság betegség terjedésének visszaszorításában. Emellett felhívja a figyelmet az azt terjesztő amerikai szőlőkabóca elleni védekezés fontosságára.

A Nébih szakemberei folyamatosan figyelemmel kísérik a hazai és nemzetközi növényegészségügyi helyzetet, elemzik a magyar növényvilágot érintő kockázatokat. E tevékenységünkhöz kapcsolódóan ezúton szeretnénk felhívni figyelmét a magyarországi borvidékeket egyre súlyosabban fenyegető *szőlő arany színű sárgaság betegség* (*Grapevine flavescence dorée*, továbbiakban: *FD*) veszélyére.

Az arany színű sárgaság betegséget okozó *Grapevine flavescence dorée* (FD) kórokozó 22 borvidékből már 21 helyen jelen van. A bejelentési kötelezettség alá tartozó, zárlati károsító elleni védekezési lehetőségek igen korlátozottak, ezért a megelőző intézkedések kulcsfontosságúak.

Ezek közé tartozik, hogy:

- A termelők a beteg/fertőzött tőkéket megsemmisítsék, beleértve a tél végi nyesedékeket is (az amerikai szőlőkabóca tojás alakban telelő egyedeinek megsemmisítése érdekében a szőlő fásodott kéregrepedéseit);
- Időzített növényvédőszeres kezelések az FD vektora, vagyis az amerikai szőlőkabóca ellen, a Nébih oldalán elérhető engedélyezett készítményekkel;
- Ültetéskor csak hatóság által ellenőrzött, növényútlevéllal kombinált hatósági címkével ellátott certifikált szaporítóanyagot alkalmazzanak a termelők;
- **Az ültetvényeket és környéküket szükséges megtisztítani az FD fitoplazma vadgazdanövényeitől (pl.: erdei iszalag, bálványfa), valamint fel kell számolni az elhanyagolt szőlőterületeket.**

Erdei iszalag és bálványfa elleni védekezés mechanikai és kémiai módszerek kombinált alkalmazásával lehet csak eredményes. Nagyobb területet érintő erős fertőzöttség esetén a károsítókat először ki kell vágni a nyugalmi időszakban. Az erdei iszalagot derékmagasságban kell elvágni, a fákra, kerítésre felkúszó indák elszáradás után eltávolíthatóak. Az indák másik végét vissza kell vezetni a gyökerekhez és lehetőség szerint ki kell ásni vagy a talaj fölött elvágni. Mindenképpen figyelni kell, hogy az elvágott részek talajjal ne érintkezzenek, mert azok újra ki fognak hajtani. A következő év tavaszán, kihajtás után glifozát hatóanyag tartalmú készítmény engedélyezett legmagasabb dóziséval, pontpermetezéssel kell folytatni a védekezést, mikor az erdei iszalag indái 1 méter hosszúak, a bálványfa sarjai 30-40 cm magasak. Csak azon készítmények használhatóak fel erre a célra, melyek okiratában engedélyezett a nem mezőgazdasági területen történő kijuttatás. A kijuttatásnál fokozott figyelmet kell fordítani a környező kultúrák, vegetáció védelmére. Az elsodródás megakadályozása céljából csak védőlemezzel felszerelt szórófejekkel, vagy egyéb speciális permetezés-technikával juttatható ki a készítmény. Az engedélyokirat valamennyi pontjának betartása kötelező!

A Nébih ezúton szeretné felhívni az érintett önkormányzatok figyelmét a kezelésükben lévő területek, dűlőutak gyommentesen tartására. Emellett fontos intézkedni valamennyi elhanyagolt (belterületi és zártkerti) ingatlan gyommentesítése ügyében is, melyek fertőzési gócot jelenthetnek a károsítók terjedéséhez.

Iránymutatás egyéb károsítóval fertőzött, belterületi ingatlan esetében lefolytatandó eljárás menetéről

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 17. § (1) bekezdés c) pontja szerint a termelő, illetve a földhasználó köteles...az a) pont alá nem tartozó egyéb károsítók ellen védekezni, ha azok más, **különösen a szomszédos termelők növénytermelési, növényvédelmi biztonságát** vagy az emberi egészséget bármely módon veszélyeztetik, valamint figyelembe venni az integrált növénytermesztés alapelveit, továbbá a környezet és a természet védelmét.

Belterületi, károsítókkal fertőzött terület esetében a hatósági ellenőrzés lefolytatására, annak keretében a helyszíni szemle megtartására a jegyző jogosult, a kijelölő rendelet¹ értelmében.

Amennyiben a helyszíni szemlén bebizonyosodik, hogy a szőlészettel szomszédos elhanyagolt területen olyan károsító található, amely a szomszédos termelők növénytermelési, növényvédelmi biztonságát veszélyezteti (fitoplazma gazdanövénye, esetleg az amerikai szőlőkabóca), a földhasználót fel kell szólítani, hogy védekezési kötelezettségének tegyen eleget. Az Éltv. **48. § (1) bekezdés h) pontja** alapján védekezésre kötelezés iránt az illetékes Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Osztálya (továbbiakban: NTO) intézkedhet, a jegyző által átadott jegyzőkönyv alapján. A védekezésre, mentesítésre kötelezésről az NTO – a védekezési kötelezettség teljesítésére vonatkozó hatánap kijelölésével – határozatot hoz.

Amerikai szőlőkabóca L3-L4-L5 lárvafokozatai-2-TüHA

Az NTO a védekezést, mentesítést elrendelő határozatot másolatban megküldi a jegyzőnek, mivel a védekezés, mentesítés elvégzésének ellenőrzése a jegyző feladata a rendelet² szerint.

¹ Földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kijelölő rendelet) 25. § b) pont

² 2383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 25. § b) pont

Ha a hatóság által elrendelt kötelező védekezést a földhasználó az előírt határidőig nem végezte el, a jegyző közérdekű védekezést rendel el, valamint a kötelező védekezés elmulasztásáról az ellenőrzésről készített jegyzőkönyvvel, feljegyzéssel értesíti az NTO-t. A közérdekű védekezés költségeinek megállapításáról és igényléséről a jegyző rendelkezik.

A korábban felsorolt intézkedések együttesen járulnak hozzá a szőlő arany színű sárgaság betegséget okozó fitoplazma terjedésnek visszaszorításához. A Nébih ezúton is köszöni az érintett önkormányzatok felelősségteljes hozzáállását, mely segíti a betegség elleni küzdelmet.

Fitoplazma tünete fehér szőlő fajtán

A védekezéssel vagy a károsítóval kapcsolatban felmerülő kérdéseit megküldheti a Nébih részére az ni@nebih.gov.hu e-mail címre, illetve bátran felkeresheti a területileg illetékes Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály (Pest vármegye esetében: Élelmiszerlánc-biztonsági, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi Főosztály) Növény- és Talajvédelmi Osztályait is.

Vesszők elvékonyodása

A betegséggel kapcsolatos minden információ elérhető a Nébih tematikus aloldalán: <https://portal.nebih.gov.hu/amerikai-szolokaboca>

Készítette: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

„Egy kő, egy név!” – botlatókövek elhelyezése

Tisztelt Polgármester Asszony!

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Önkormányzati Képviselők!

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület az együttműködésüket, segítségüket kéri magyarországi botlatókövek elhelyezéséhez. „Egy kő, egy név!” - így foglalta össze egyik legfontosabb munkája lényegét Gunter Demnig német szobrászművész, amikor elindította kezdeményezését, hogy a holokauszt addig névtelen áldozatainak is legyen emlékhelye.

A MAZSIKE közreműködésével már közel hatvan településen, mintegy nyolcszáz botlatókövet helyeztek el.

Köztudott, hogy Magyarország zsidó polgárai közül közel félmillióan lettek a holokauszt, a vészkorszak áldozatai. Többségüket deportálták és haláltáborokban ölték meg, mások munkaszolgálatosként haltak meg, sokukat pedig a nyilas bandák a Dunába lőtték vagy egyszerűen meggyilkolták.

A botlatókövek elhelyezését a hozzátartozók, leszármazottak, zsidó közösségek, humanista lokálpatrióták vagy éppen önkormányzatok kezdeményezik. Legtöbb alkalommal a költségeket is a kezdeményezők fedezik.

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület a közelmúltban megállapodott a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségével és a Holokauszt Emlékközpont Alapítványával, hogy kormányzati segítséggel összefogja, szervezi és koordinálja a botlatókövek elhelyezését.

Nem célunk, hogy valamennyi áldozatról így emlékezzünk meg, de azt szeretnénk, ha minden településen, ahonnan elhurcoltak és megöltek zsidó vagy roma embereket, legalább egy botlatókő emlékeztessen rájuk.

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület készséggel ad tájékoztatást minden kezdeményezőnek, forduljanak hozzánk a botlatoko@gmail.com vagy a mazsike@gmail.com e-mail címen keresztül.

Közreműködésüket előre is köszönjük!

Tisztelettel:

a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület Elnöksége

Elérhető az Önkormányzatok elektronikus hatásköri jegyzéke kiadványunk XXVIII. évfolyam 3. száma

Elérhető az Önkormányzatok Elektronikus Hatásköri Jegyzékének **XXVIII. évfolyam 3.** (2025. III. negyedévi) **száma**.

A képviselő-testület, a bizottság, a polgármester, a jegyző és az ügyintéző feladat- és hatásköreit ágazatoknak megfelelő bontásban tartalmazó hatásköri jegyzék megtalálható a Kormányportálon (www.kormany.hu) a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Önkormányzati hatásköri jegyzék elnevezésű rovatban.

A képre kattintva kiadványunk közvetlenül elérhető.

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

JOGSZABÁLYFIGYELŐ

IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2025. évi LXXIX. törvény a közigazgatási bíráskodással összefüggő törvények módosításáról	
A jogszabály lényege: A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény módosítása érinti többek között az azonnali jogvédelem intézményét, emellett rendelkezik arról is, hogy egyesbíró jár el elsőfokon a helyi önkormányzat szerve által államigazgatási feladatkörben megvalósított közigazgatási tevékenységgel kapcsolatos, másodfokon elbírált döntéssel szemben indított perben.	
Hatálybalépés: 2025. december 31. és 2026. július 1.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2025. évi 127. szám, 8212. o. (2025. október 31.)

PÉNZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 34/2025. (XI. 11.) NGM rendelet a települési önkormányzatok helyi iparüzési adóbevételei többlete alapján 2025. november hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegéről	
A jogszabály lényege: A jogszabály tételesen felsorolja az egyes érintett önkormányzatok által fizetendő helyi iparüzési többlet fizetési kötelezettség összegét.	
Hatálybalépés: 2025. november 12.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2025. évi 130. szám, 8519. o. (2025. november 11.)

Lezárva: 2025. november 21.

A jogszabályok tervezetéhez tartozó indokolások nyilvánosságát a Magyar Közlöny mellékleteként, önálló sorozatban megjelenő Indokolások Tára biztosítja. Az egyes jogszabályok, valamint a hozzájuk tartozó indoklások megjelenése nincs összhangban. A megjelölt indoklások elérhetők a magyarkozlony.hu, valamint a [Nemzeti Jogszabálytár](#) oldalain.

Összeállította: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

AZ UKRAJNA TERÜLETÉN FENNÁLLÓ FEGYVERES KONFLIKTUSSAL ÖSSZEFÜGGŐ JOGSZABÁLYFIGYELŐ

Jogszabályok jegyzéke

[360/2025. \(XI. 18.\) Korm. rendelet](#)

a kábítószer előállításának, használatának, terjesztésének, népszerűsítésének tilalmával összefüggő veszélyhelyzeti szabályokról

Megjelent a Magyar Közlöny [2025. évi 134.](#) számában.

[358/2025. \(XI. 13.\) Korm. rendelet](#)

a Magyarország 2026. évi központi költségvetésének, valamint a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás különadó kötelezettségének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól

[352/2025. \(XI. 13.\) Korm. rendelet](#)

az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet és a drogériai termékek árának csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 93/2025. (V. 8.) Korm. rendelet módosításáról

Megjelentek a Magyar Közlöny [2025. évi 132.](#) számában.

[350/2025. \(XI. 12.\) Korm. rendelet](#)

a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról

Megjelent a Magyar Közlöny [2025. évi 131.](#) számában.

[348/2025. \(XI. 4.\) Korm. rendelet](#)

a Bér garancia Alapból történő támogatás-lehívás veszélyhelyzeti szabályairól szóló 65/2025. (III. 31.) Korm. rendelet módosításáról

A 65/2025. (III. 31.) Korm. rendelet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2025. november 7. napján.

[346/2025. \(XI. 4.\) Korm. rendelet](#)

a sportról szóló törvény veszélyhelyzet idején történő eltérő alkalmazásáról

Megjelentek a Magyar Közlöny [2025. évi 128.](#) számában.

[2025. évi LXXVII. törvény](#)

a szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításáról és kezeléséről szóló 2022. évi XLII. törvény módosításáról

Megjelent a Magyar Közlöny [2025. évi 127.](#) számában.

336/2025. (X. 30.) Korm. rendelet

a szőlő arany színű sárgaság szőlőbetegség terjedésének lassításához szükséges azonnali intézkedések veszélyhelyzetben alkalmazandó szabályairól szóló 296/2025. (IX. 25.) Korm. rendelet módosításáról

A 296/2025. (IX. 25.) Korm. rendelet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2025. november 2. napján.

Megjelent a Magyar Közlöny 2025. évi 126. számában.

Lezárva: 2025. november 24. (Magyar Közlöny 2025. évi 137. szám)

Összeállította: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

A KÚRIA HELYI ÖNKORMÁNYZATOKAT ÉRINTŐ DÖNTÉSEI

Az ügy tárgya: Rendelet - normavilágosság

Az ügy száma: Köf.5022/2025/4.

Magyar Közlöny 2025./133. szám

A döntés elvi tartalma: [48] Sérti a normavilágosság követelményét az a helyi rendelet, amely a címzettek számára nem bír egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal.

Az indítvány lényege: [1] Az ügyben érintett önkormányzat képviselő-testülete elfogadta a vizek műtárgyai, átereszek és kutak adója elnevezésű adóról szóló önkormányzati rendeletét.

[6] Az indítványozó (Kormányhivatal) álláspontja szerint az önkormányzati rendelet (Ör.) bekezdései a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) bekezdésébe, az Ör. adómértéket szabályozó bekezdései a differenciálatlan, aránytalan mértékű adóztatás miatt a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Helyi adó tv.) 7. § g) pontjába ütköznek. Továbbá az indítvány szerint az Ör. - a Jat. és a Helyi adó tv. hivatkozott rendelkezéseibe ütközésének közbevetésével - sérti az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdés rendelkezését, amely szerint az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes és az Alaptörvény XXX. cikk szerinti teherbíró képességhez igazodó közteherviselés elvét is.

[7] Az Ör. adótárgya vonatkozásában az indítvány kiemelte, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa már megállapította, hogy az önkormányzat korábbi, a települési adóról (vízi műtárgyak adójáról) szóló önkormányzati rendelete más jogszabályba ütközött, ezért azt 2024. március 8. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette. Ehhez képest az Ör. ismételtlen bevezeti - bár az adótárgyak szűkebb körére nézve - a vízi műtárgyakat érintő települési adót. Az Ör. előzetes hatástanulmánya is lényegében azonos a korábban megsemmisített rendelet előzetes hatástanulmányában foglaltakkal, amely szerint az összes adótárgy felderítése még folyamatban van, több ismert műtárgy jelenleg megközelíthetetlen.

[8] Az indítvány szerint az Ör. -ben meghatározott adótárgyak közül az áteresz, zsilip és gát definíciói feltételes módon – pl. lehetséges lenne, képes lenne - és oly módon kerültek megfogalmazásra, hogy az adótárgyak körét kiterjesztően kell értelmezni olyan műtárgyra is, amelyek jelenleg nem alkalmasak az adott műtárgyra jellemző funkciók

betöltésére, de arra a jövőben még képesek lennének. Az Ör. azonban nem határozza meg, hogy mely esetekben nem tekinthető működőképesnek az adott adótárgy. A feltételes módon megfogalmazott szabályozás lényegében az önkormányzati adóhatóság szubjektív megítélésére, mérlegelése bízta annak elhatárolását.

Részlet az indoklásból: [31] A Kúria Önkormányzati Tanácsának gyakorlata szerint a Jat. 2. § (1) bekezdéséből következő követelményének érvényesítése során figyelembe veszi, hogy az indítványozó által megjelölt nem megfelelően értelmezhető normatartalom miként hat ki a normaalkalmazásra és okoz-e jogbizonytalanságot a jogértelmezés során. Tekintettel arra, hogy egy önkormányzati rendelet esetleges megsemmisítése az önkormányzati jogalkotói hatalomba való legerősebb beavatkozás, így a Kúria Önkormányzati Tanácsa saját gyakorlatára is irányadónak tekinti, hogy esetről esetre tudja eldönteni a normavilágosság követelménye – Jat. 2. § (1) bekezdésbe foglalt szabályának – sérelmét. A Kúria e döntésében rámutatott, hogy a valós jogalkalmazási problémát nélkülöző normavilágossággal kapcsolatos probléma főszabályként nem vezethet a legerősebb beavatkozásra, azaz az önkormányzati rendeleti rendelkezés megsemmisítésére.

[35] Az Önkormányzati Tanács hangsúlyozza, hogy a fizetési kötelezettséget megállapító helyi adórendeleteknek – így a települési adót bevezető rendeleteknek is – az adóalanyok számára világosnak és egyértelműnek kell lenniük. Az adótárgyat meghatározó Ör. kapcsán Kúria Önkormányzati Tanácsa azt vizsgálta, hogy az adófizetők számára egyértelműen meghatározható-e, hogy fizetési kötelezettsége áll fent.

[36] Az Ör. 3. § (1) bekezdése szerint adótárgy a vizek műtárgyai (zsilipek, vízlépcsők, gátak), átereszek és kutak, melyek fogalmi meghatározását az Ör. 3. § (2)-(6) bekezdései adják meg.

[37] Az Ör. 3. § (2), (3) és (4) bekezdései szabályozzák az adótárgyak közül az áteresz, zsilip és a gát fogalmát. A fogalmakban megjelenik a „lehetséges vagy lehetséges lenne” illetve a „képes, vagy képes lenne” fordulat. E feltételes megfogalmazás miatt nem egyértelmű, hogy az adott műtárgyak esetében miben különbözik a lehetséges és a lehetséges lenne, illetve a képes és a képes lenne fogalomelem, mivel önmagában a lehetséges és a képes szavak is feltételezésen alapulnak. Az Ör. teljes szabályozási környezetéből sem állapítható meg, hogy mikor minősül adókötelesnek egy műtárgy. Az sem világos, hogy lehet-e az Ör. szerinti áteresz, zsilip és a gát esetében olyan szintű használatképtelenség (működésképtelenség), ami miatt az nem tartozik az adótárgy fogalma alá. Ráadásul az Ör. 5. § (1) bekezdése főszabály szerint bevallás alapján történő adókimutatást ír el, így az adóalanyok számára jogbizonytalanságot eredményez, hogy adóköteles adótárggyal rendelkeznek-e vagy sem.

[38] A Kúria Önkormányzati Tanácsa arra a következtetésre jutott, hogy a többszörösen feltételes módon megfogalmazott szabályozás lényegében az önkormányzati adóhatóság szubjektív megítélésére, mérlegelése bízta annak meghatározását, hogy adótárgy-e az adott Ör. szerinti műtárgy, így a címzettek számára nem bír egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal.

[39] Az Önkormányzati Tanács az Ör. 3. § (6) bekezdése által szabályozott kút adótárgy vizsgálata körében hangsúlyozza, hogy nem tisztázott, - tekintve, hogy az Ör. saját fogalomkészletet vezet be és nem magasabb jogszabályból ismert fogalomkészletet használ - hogy mi minősül mezőgazdasági célú kútnak. Hasonlóan a fentebb kifejtettekhez, az adóalany számára bizonytalanságot eredményez, hogy milyen fokú mezőgazdasági használat vonja ki az adótárgyat az adókötelezettség alól.

Az Ör. szabályozási megoldásából az a következtetés vonható le, hogy az önkormányzati adóhatóság szubjektív megítélésére bízta annak meghatározását.

[40] Az Ör. 3. § (5) bekezdése szerinti vízlépcső fogalmának sajátos meghatározása – az indítványozó álláspontjával egyet értve – nem világos. Az Ör. a vízlépcsőt a víz alacsonyabb és magasabb szintje közé épített beton műtárgyként határozza meg, ugyanakkor e fogalom rendkívül általános, egyáltalán nem tesz különbséget műszaki tartalom vagy kiterjedés szerint, ahogyan a víz alacsonyabb és magasabb szintjének meghatározása sem egyértelmű, a címzettek számára nem bír egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal az Ör. 3. § (5) bekezdése, ezzel sérül a Jat. 2. § (1) bekezdése szerinti normavilágosság elve.

[47] A Kúria Önkormányzati Tanácsa arra a következtetésre jutott, hogy az Ör. 3. § (2)-(6) bekezdései az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésébe és a Jat. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott normavilágosság követelményébe ütköznek. Mivel pedig az Ör. további rendelkezései önmagukban alkalmazhatatlanok, ezért az Önkormányzati Tanács indokoltnak látta az Ör. egészének megsemmisítését a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017 évi I. törvény (Kp.) 146. § (1) bekezdése a) pontja alapján. A hatályvesztés időpontját a Kp. 146. § (4) bekezdése alkalmazásával a jogbiztonság érdekében, annak hatálybalépése napjára, 2025. április 7. napjával visszamenőleges hatállyal állapította meg. A visszaható hatályú megsemmisítést a Kp. 146. § (4) bekezdésébe foglalt, a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok alapvető jogainak védelme indokolja.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény,
A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény,
A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017 évi I. törvény.

Az ügy tárgya: Rendelet-szálláshely szolgáltatás

Az ügy száma: [Köf.5023/2025/4.](#)

A döntés elvi tartalma: [56] Az önkormányzati rendeletben a magánszálláshely és egyéb szálláshely esetében a szálláshely-szolgáltatás céljára felhasználható napok számának „0” -ban való meghatározása a helyi lakosok nyugalmanak a védelme érdekében nem ellentétes-e a Kertv. 6/D. § (3) bekezdésével és a 12. § (5a) bekezdésében adott törvényi felhatalmazással.

[57] Az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját a Kúria Önkormányzati Tanácsa csak abban az esetben vizsgálja, amennyiben a más jogszabályba ütközés és az alaptörvény-ellenesség együtt jelentkezik.

Az indítvány lényege: [1] A az ügyben érintett képviselő-testület képviselő-testületi ülésén a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvényben (Kertv.) kapott felhatalmazás és Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti feladatkörében eljárva megalkotta az önkormányzati rendeletét a magánszálláshelyen és az egyéb szálláshelyen az egy naptári éven belül szálláshely-szolgáltatás céljára felhasználható napok számáról.

[2] A Kormányhivatal (indítványozó) törvényességi felügyeleti jogkörben eljárva törvényességi felhívást bocsátott ki, amelyben kifejtette, hogy álláspontja szerint az Ör. jogszabálysértő, mert a kerületi magánszálláshelyek és az egyéb szálláshelyek esetében az egy naptári éven belül szálláshelyszolgáltatás céljára felhasználható napok számát „0”-ban határozza meg, ez pedig az indítványozó szerint a Kertv. felhatalmazó

rendelkezésével ellentétes, és ütközik a foglalkozás szabadságának részét képező vállalkozás szabadságának elvével is.

Részlet az indoklásból: [34] Az ügyben felmerült alapkérdés, hogy a szálláshely-szolgáltatás céljára felhasználható napok számának „0” -ban való meghatározása ellentétes-e a Kertv. fenti rendelkezéseivel, különös tekintettel arra, hogy az Ör. bizonyos típusú (airbnb) szálláshelyszolgáltatást, mint vállalkozási formát lehetetlenné teszi. Ebben a tekintetben a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Kertv. felhatalmazó rendelkezése értelmezését a munka-és foglalkozás szabad megválasztása, illetve a vállalkozáshoz való jog bevonásával végezte el.

[45] A Kertv. 6/D. § (4) bekezdése értelmében „[h]a az önkormányzat a (3) bekezdés alapján a magánszálláshelyen és az egyéb szálláshelyen az egy naptári éven belül szálláshely-szolgáltatás céljára felhasználható napok számát nem határozta meg, abban az esetben e tevékenység időbeli megkötés nélkül végezhető.” Tehát a Kertv. az ún. „felső határt meghúzza”: az év valamennyi napján nyújtható a szolgáltatás, ha ezzel a felhatalmazással az önkormányzat nem él. Ugyanakkor ún. „alsó határt” nem állapít meg a törvény, nem határozza meg, hogy az egy naptári éven belül szálláshely-szolgáltatás céljára felhasználható napok száma minimum mennyi kell, hogy legyen (nem mondja ki, hogy pl. 15 napnál rövidebb egy évben nem lehet). Ebből a szempontból közömbös, hogy az önkormányzat 1 napot vagy 0 napot határoz meg, az 1 nap ugyan úgy lehetetlenné tenné a szálláshely-szolgáltatást e két szálláshely-típusban, mint az Ör. 2. §-ának vizsgált szövege.

[46] Ugyanakkor ismét hangsúlyozza a Kúria, hogy az adott két szálláshelyszolgáltatás-típusban a napok számának Ör.-beli rendezése nem teszi lehetetlenné a vállalkozáshoz való jog gyakorlását. Maga az Ör-hez fűzött indoklás is arra mutat rá, hogy ezzel a szabályozással „az ingatlanok visszakerülnek a lakáspiacra, mely folyamat hozzájárulhat a lakhatási válság enyhítéséhez. Az albérletek számának jelentős növekedése az albérletárak csökkentését eredményezheti.” Tehát a más szálláshely-szolgáltatás lehetőségére maga az önkormányzat is utal.

[47] Az indítványozó a Kertv. 6/D. §-ához fűzött indoklására is hivatkozott a tekintetben, hogy az indoklás korlátozásról beszél nem pedig tiltásról. Így az indítványozó idézte az indoklásból azt a részt, amely szerint „a magánszálláshely és az egyéb szálláshely nyújtására irányuló tevékenység korlátozására helyben, az önkormányzat mérlegelése szerint abban az esetben és ezen belül is olyan mértékben kerülhet sor, amely a helyi viszonyok alapján indokolt”, valamint, hogy „a helyben lakók magánéletéhez való joga, az otthon nyugalma, valamint a magánszálláshely üzemeltető érdekei közötti egyensúlyt a helyi önkormányzatok tudják megteremteni azzal, hogy hatékony fellépési lehetőséget kapnak a helyi lakosok érdekeivel ellentétesen üzemeltetett magánszálláshelyekkel szemben.”

[48] A törvényhez tartozó előterjesztői indoklás jogszabályértelmezéskor történő figyelembevételét az Alaptörvény hetedik módosítása óta – 2019. január 1-jétől – az Alaptörvény 28. cikke is tartalmazza, azaz az indítványozó alappal hivatkozott rá. A Kúria megítélése szerint azonban a Kertv. 6/D. §-ához fűzött indoklásból sem következik, hogy az Önkormányzat – a helyi sajátosságok alapján – a felhasználható napok számát ne határozhatta volna meg „0” -ban. Ahogy a törvényszöveg, úgy az indoklás sem szól arról, hogy legalább hány napot kell meghatároznia az önkormányzatnak, ellenben annál inkább szól a helyi érdekek figyelembevételéről, a helyben lakók otthonának, magánéletének a nyugalmaról.

[49] Megállapítható, hogy a jelen ügyben vizsgált Ör. a Kertv. indoklásában kiemelt célt szolgálja, a cél szerinti értelmezésnek megfelelően.

Maga az önkormányzat utal arra az Ör-hez fűzött indokolásban, hogy „az egyéb-és magán szálláshelyek működésével érintett kb. 620 lakóházban élők életminősége – többek között éjszakai pihenéshez való hozzáférése – javul, mivel az ilyen típusú ingatlanhasználat legtöbbször hangoskodással, rongálással és szemeteléssel jár.”

[50] A Kúria Önkormányzati Tanácsa e körben végül utal arra, hogy nem teszi törvénysértővé az Ör. 2. §-át az, hogy a Kertv. 6/D. §-ához fűzött indokolás csak korlátozásról szól, nem pedig tiltásról. Hangsúlyozandó, hogy a törvényhez tartozó előterjesztői indokolás nem norma, azt normatív rendelkezésként figyelembe venni nem lehet. Az Alaptörvény 28. cikke is csak az egyik értelmezési szempontként tartalmazza az indokolás figyelembevételét az Alaptörvénnyel való összhang és a jogszabály célja szerinti értelmezést előíró objektív teleológiai módszer együttes érvényesülése mellett. Ezért szól úgy a Jat. 18. § (7) bekezdése, hogy „[a] jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás kötelező erővel nem rendelkezik.” Egyébiránt – az Alaptörvény 28. cikke szerinti a jogszabály objektív célját figyelembe veendő módszer alapján – a Kertv. vonatkozó rendelkezése és az Ör célja egybeesik: megteremteni a magán-és családi élet, az otthon nyugalmanak – azaz az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése által garantált alapjog – tiszteletben tartását. Tehát mind az Alaptörvénnyel összhangban történő, mind a jogszabályok objektív célját figyelembe veendő, mind a jogszabály céljának feltárásához az indokolás bevonását is lehetővé tévő jogértelmezési módszer alapján arra a következtetésre jutott a Kúria, hogy a Kertv. 6/D. §-át és 12. § (5a) bekezdését nem lehet úgy értelmezni, amely alapján az Ör. 2. §-ának törvényellenessége megállapítható lenne.

[51] Összefoglalva: figyelembe véve a helyben lakók érdekét, továbbá, hogy a vállalkozáshoz való jog gyakorlását a szálláshely-szolgáltatás tekintetében az Ör. nem teszi lehetetlenné és figyelembe véve azt is, hogy a Kertv. nem határozza meg a szálláshely-szolgáltatásra felhasználható napok minimum számát, a Kúria Önkormányzati Tanácsa úgy ítélte meg, hogy az Ör. Kertv.-vel való ellentéte nem állapítható meg.

[55] A fentiekre figyelemmel a Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 142. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint, az indítvány elutasításáról határozott.

Alkalmazott jogszabályok: A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvényben, A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény.

Az ügy tárgya: Zaj-és rezgésvédelem – időbeli korlátozás

Az ügy száma: [Köf.5024/2025/4.](#)

A döntés elvi tartalma: [49] *A helyi önkormányzat képviselő-testülete a zajhatással járó tevékenységek időbeli korlátozását és ezen korlátozás megszegésének szankcionálását – a magasabb szintű jogszabályok előírásainak betartása mellett – a közösségi együttélés szabályaira vonatkozó normák között szabályozhatja.*

Az indítvány lényege: [1] Az ügyben érintett önkormányzat közterület-felügyelete szombaton tartott ellenőrzése során megállapította, hogy az alapügy felperese hétvégén zajhatással járó építési tevékenységet végzett, amelyre tekintettel őt az önkormányzat jegyzője (elsőfokú hatóság) határozatával a zajjal kapcsolatos helyi szabályok megszegése miatt a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 3/2019. (II. 1.) önkormányzati rendeletének (Ör1.), továbbá a zaj- és rezgésvédelem helyi szabályozásáról szóló

önkormányzati rendeletének (Ör2.) alapján 2.000.000 forint közigazgatási bírsággal sújtotta. Megállapította, hogy a felperes polgármesteri felmentéssel nem rendelkezett a hétvégi építési tevékenység végzésének tilalma alól, így megvalósította az Ör1. 10. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt zajjal kapcsolatos szabályok megszegését.

[2] A felperes fellebbezése folytán másodfokú hatóságként eljáró önkormányzat képviselő-testülete a meghozott határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Rögzítette, hogy a közterület-felügyelet által csatolt bejelentés, valamint az annak mellékletét képező jegyzőkönyv és fényképfelvételek alapján a felperes megsértette az Ör1. 10. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített közösségi együttélés alapvető szabályait.

[3] A másodfokú határozattal szemben a felperes keresetet terjesztett elő a Törvényszékhez (indítványozó bíróság), amelyben többek között azt is kérte, hogy a bíróság szükség esetén kezdeményezze a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az Ör1. 10. § (1) bekezdés a) pontjának, valamint az Ör2. 2. §-ának a megsemmisítését, mivel álláspontja szerint azok más jogszabályba ütköznek.

Részlet az indoklásból: [23] A Kúria Önkormányzati Tanácsának az indítvány alapján abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az önkormányzat képviselő-testülete a közösségi együttélés alapvető szabályai keretében szabályozhatja-e a zajjal járó építési tevékenység időbeli korlátozását.

[30] A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CXXXIX. törvény (Mötv.) 143. § (4) bekezdés d) pontja értelmében felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg az öngondoskodás és a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulás, továbbá a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit.

[31] Az Mötv. 8. § (1) bekezdés b) pontja szerint a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait. A (2) bekezdés pedig felhatalmazást ad arra, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásuk jogkövetkezményeit.

[36] Az önkormányzatok általános törvényi szabályok szerint rendelkeznek felhatalmazással rendeletalkotásra zajhatással járó környezeti terhelést illetően. Az önkormányzati rendeletalkotás korláta a központi jogszabályok által már rendezett társadalmi viszony: az Alaptörvény fentebb idézett 32. cikk (2) bekezdéséből, valamint a (3) bekezdéséből következően – amely szerint az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes – az önkormányzat rendeletalkotási joga központi jogszabályok által rendezett társadalmi viszonyra nem terjed ki.

[37] Az Önkormányzati Tanács az Ör1. és Ör2. szabályozását áttekintve kiemeli, hogy azok a lakosság – építési tevékenységgel összefüggő – zajhatástól való védelmét szolgálják, ekképpen a szabályozás helyi közügyet érint. Az Ör2. 2. § (1) bekezdése nem a zajhatás határértékére vonatkozik, hanem időbeli korlátozásáról szól. Ugyanígy az Ör1. 10. § (1) bekezdése sem a zajhatás határértékét szabályozza, hanem a közösségi együttélés szabályai között szankcionálni rendeli a 18 és 07 óra között, valamint szombaton, vasárnap és ünnepnapokon a nap bármely szakában zajhatással járó építkezési tevékenységet, függetlenül a zajhatás mértékétől. Tehát ezek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa – az indítványozó álláspontjával ellentétben – arra a következtetésre jutott, hogy az indítvánnyal támadott rendelkezések nem tekinthetők a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet (KvVM-EüM) rendelet által előírt zajterhelési határértékek túllépését szankcionáló rendelettel párhuzamos, illetve azzal konkuráló normáknak, hanem önmagukban a zajhatással járó építési tevékenység végzését korlátozzák.

[38] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf.I.5.019/2014/4. számú határozatában jogszerűnek találta azt a helyi önkormányzati szabályozást, amely a zajhatással járó tevékenység időbeli korlátozását és ezen korlátozás megszegésének szankcionálását a közösségi együttélés szabályaira vonatkozó normák között helyezte el. A magasabb szintű jogszabályi környezet lényeges változása hiányában az Önkormányzati Tanács e gyakorlatától jelen ügyben sem kíván eltérni.

[39] Az Ör2. 2. § (2) bekezdése alapján lehetőség van továbbá az időbeli korlátozást megvalósító tilalom alóli mentesülésre. Mindezt azt jelenti, hogy az indítvánnyal támadott rendelkezésekből nem következik a zajhatással járó építési tevékenység végzésének a rendeletek szerinti időszakban történő teljes kizárása, hanem a tilalom alól – például valamilyen okból más időszakban nem végezhető tevékenység esetén – a polgármester felmentést adhat.

[43] Attól, hogy az Ör1. és az Ör2. vitatott rendelkezései ugyanazon időszak vonatkozásában tartalmazzanak szabályozást, az csupán ezért nem válik indokolatlanul párhuzamossá, ugyanis figyelembe kell venni a szabályozás célját és tárgyát is. Az Ör2. szerint tilos építési tevékenységet végezni a megadott időszakban, míg az Ör1. a közösségi együttélés keretében szankcionálja azon időszakban jogszabály vagy engedély nélkül végzett, nem kívánatos zajhatással járó építési tevékenység végzését.

[44] Mindezek alapján az Önkormányzati Tanács megállapította, hogy az Ör1. és Ör2. indítványozó által támadott rendelkezései nem valósítanak meg indokolatlanul párhuzamos szabályozást.

[48] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az Ör1. 10. § (1) bekezdés a) pontja, 11. § (1) bekezdése, valamint az Ör2. 2. § (1) és (2) bekezdései nem ütköznek az indítványban megjelölt más jogszabályba, ezért az indítványt elutasította.

Alkalmazott jogszabályok: A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CXXXIX. törvény,
A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EÜM együttes rendelet.

Összeállította: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK

Interaktív döntéstámogatás önkormányzatok számára – Az Extrém Időjárási Katalógus

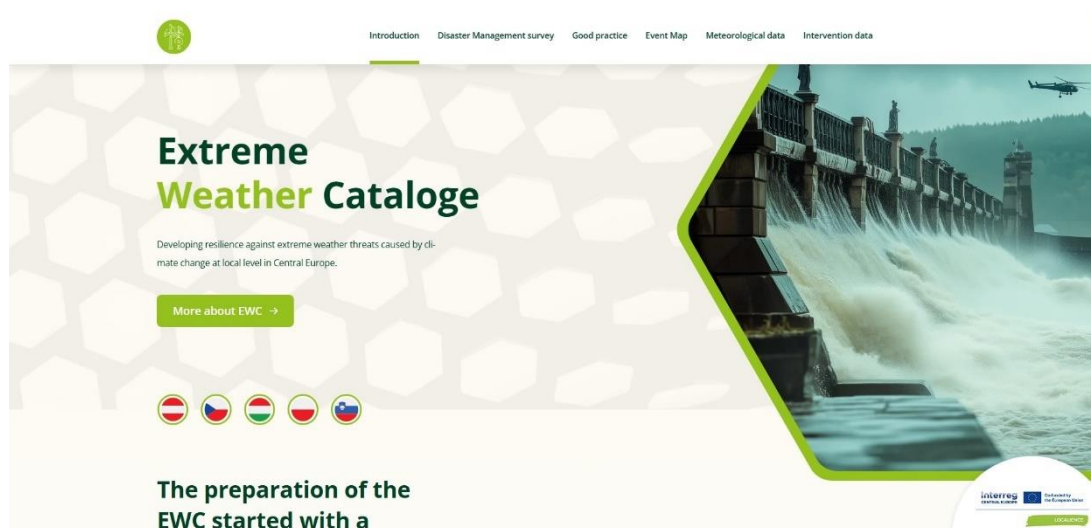
Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás az egyik legnagyobb kihívás, amellyel a helyi önkormányzatoknak a 21. században szembe kell nézniük. Ennek érdekében indította útjára a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Önkormányzati Államtitkársága 2023. április 1-vel a **LOCALIENCE (Interreg Central Europe)** nevű projektet, mely a helyi önkormányzatok koordinációs szerepére támaszkodva együttműködésen alapuló katasztrófa elhárítási és kezelési megoldásokat dolgoz ki a hivatásos szervek bevonásával.

Elkészült a LOCALIENCE leglátványosabb eredményterméke, az **Extrém Időjárási Katalógus** (**Extreme Weather Catalogue – EWC**). A projekt ezen sarokköve a projektrégió közös adatbázisa, amely az adott országban bekövetkezett tipikus szélsőséges időjárási eseményeket mutatja be, kombinálva az azokra adott hatósági intézkedésekkel, és az azokhoz rendelkezésre állt kapacitásokkal és erőforrásokkal. Jelen cikkben ebbe az adatbázisba szeretnénk egy kis betekintést nyújtani.

Az EWC összeállításáért felelős projektpartner a **Vas Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság**, akik egy online platform formájában valósították meg a katalógust. A térség más hasonló felületeihez képest előny, hogy az abban található adat feldolgozott és nem táblázatból kell kibogarászni. Egyedülálló eszköznek tekinthető, mivel egy optimális keresztmetszetét képezi a komplex szakmai igényeket kielégítő rendszereknek, és a laikusok által is instant használható, XXI. századra konfigurált felületeknek.

Az interaktív oldal tartalma egyrészt a partnerek által szolgáltatott szakterületi adatokra (meteorológia, hidrológia, agrárium, katasztrófavédelem, polgárvédelem) másrészt pedig a projektben korábban megvalósított eredménytermékekre támaszkodik. A projektben résztvevő országok (Magyarország mellett ez Ausztria, Csehország, Szlovénia és Lengyelország) releváns közigazgatási területeit elemző-összehasonlító **Katasztrófavédelmi Rendszerek Felmérésére**, valamint az ezen államokban fellelhető gyakorlatokat összesítő **Jó Gyakorlatok Gyűjteményéből** kinyert adatokra. A különböző országokban eltérő az adatszolgáltatásra vonatkozó jogszabályi környezet, ennek okán az EWC adatállománya (az öt partnerország tekintetében) egyelőre részleges, az folyamatos feltöltés alatt áll.

„Az EWC kezdőlapja.” Forrás: <https://localience.eu>

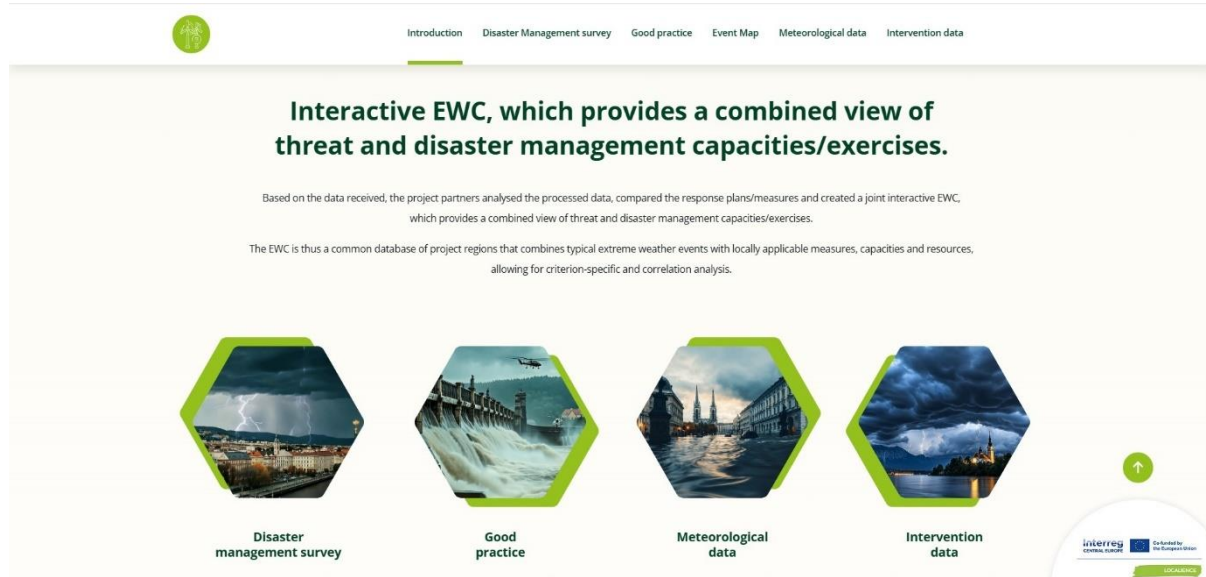
A felületet felhasználóbarát megjelenítése alkalmassá teszi a laikusok általi használatra is, a rendelkezésre álló adatok széles spektruma pedig a professzionális látogatók számára is kielégítőnek bizonyulhat. A pár kattintással elérhető rendszerezett és hitelesített információk segítséget nyújthatnak az önkormányzati, települési vezetőknek a katasztrófavédelemmel kapcsolatos döntéseik minél gyorsabb, és hatékonyabb meghozatalához.

Az öt résztvevő ország földrajzi adottságainak bemutatása után lehetőségünk nyílik a már említett, a projekt korábbi szakaszában elkészített Katasztrófavédelmi Felmérésnek az adott országra vonatkozó részének az áttanulmányozására is.

„A Katasztrófavédelmi Felmérés kezdőlapja országonkénti felbontásban.” Forrás: <https://localience.eu>

Ezt követően – szintén országonként lebontva – megtekinthetjük a kiválasztott államban összegyűjtött releváns jó gyakorlatok leírását. Majd a hét szélsőséges időjárási jelenség (árvíz, aszály, jégeső, tüzek, vihar, hőhullám, extrém fagy) egyikére kattintva időrendben jelennek meg az adott országban az elmúlt másfél évtizedben történt legmeghatározóbb időjárási események. A következő fülön az ezen eseményekhez tartozó részletes, a NUTS3 rendszernek megfelelő meteorológiai adatokat találjuk. Végül pedig a jelenségekre adott helyi professzionális beavatkozási intézkedések jelennek meg. Mindez egyelőre angol nyelven, de a Vas Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság jövőbeli tervei között szerepel a Katalógus nyelvi elérhetőségének bővítése.

„A Katalógus legfőbb almenüi.” Forrás: <https://localience.eu>

A LOCALIENCE további megvalósításában az Extrém Időjárási Katalógus a projekt során felhalmozott tudást, validált kísérleti megoldásokat tartalmazó Online Tudástár részét fogja képezni. A résztvevő országok által szolgáltatott adatokkal való teljes feltöltést és a projekt lezárását követően pedig még erősebb támaszt nyújthat majd a települési önkormányzatok döntéshozóinak nem csupán Magyarország, hanem az egész Közép-Európai térség határain belül is.

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium. Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

Az élıhetőség nem csupán a jövő kihívása, hanem a jelen feladata is

Az élıhetőség nem csupán a jövő kihívása, hanem a jelen feladata is, az, hogy milyen környezetet teremtünk ma, alapvetően meghatározza, milyen életminőséget hagyunk a következő generációkra, és ebben mindannyiunknak szerepe van - mondta a közigazgatási és területfejlesztési miniszter kedden Budapesten.

Navracsics Tibor a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Élhetőségi

konferenciáján azt mondta, az élıhetőség témaköre, vagyis a mindennapok minősége, a közösségek jövője, a környezet fenntarthatósága különösen időszerű, hiszen a világ városai, közösségei egyre összetettebb kihívásokkal néznek szembe.

A klímaváltozás, a társadalmi különbségek, a gazdasági átalakulások mind arra készítetnek bennünket, hogy újra feltegyük a kérdést: mitől élıhető egy hely, egy közösség, egy élet - tette hozzá. Közölte: az élıhetőség

lényege az ember és környezete közötti harmónia, egy olyan egyensúly, ahol a fejlődés nem a természet vagy a közösség rovására történik, hanem azokkal összhangban. *"Egy város, egy falu, egy ország akkor élıhető, ha figyelünk egymásra, ha a fejlődés nemcsak számokban, hanem a mindennapi életminőségében is mérhető"* - fogalmazott a tárcavezető.

Navracsics Tibor megjegyezte, fontosnak tartotta, hogy politikusként ne elsőként szólaljon fel ezen a konferencián. Mint mondta, Magyarországon van egy tévhit, miszerint, ha bármi megoldandó probléma van, akkor azt a politikának kell megoldania. *"Ráadásul a politikusok örömmel szegődnek erre a feladatra, tucatjával láthatunk minden nap olyan politikusokat, akik biztosítanak minket arról, hogy ők tulajdonképpen mindent meg tudnak oldani"* - fogalmazott.

Úgy folytatta: az, hogy ő negyedikként szólalt fel, az a mindennapi életben is a kijelöli a fontossági sorrendet. Mint mondta, a politika nem omnipotens, és a politika nem kell, hogy a legfontosabb legyen az életben. *"Azok a boldog emberek, azok az élhető közösségek, ahol a politika fontos eleme a hétköznapiaknak, a közügyekről folyó vitáknak, de nem élet és halál kérdése, nem ez dönti el azt, hogy kivel barátkozom, hogy kit tekintek társnak, hogy hogyan élem az életemet"* - fogalmazott.

A konferencia arra tesz kísérletet, hogy kinyissa az élhetőség teljes spektrumát, és egy lépéssel közelebb kerüljünk ahhoz, hogy az egyik legélhetőbb ország legyünk Európában - mondta Navracsics Tibor, aki bízik abban, hogy az erről szóló beszélgetést - *"választási kampány ide vagy oda"* - jövő ősszel is folytatni tudják.

Forrás: www.kormany.hu (Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium)

Új elemekkel bővült a Hungarikumok Gyűjteménye és a Magyar Értéktár

A Hungarikum Bizottság döntése szerint két új érték került be a Hungarikumok Gyűjteményébe, a magyar nyereg és a Pető-módszeren alapuló Konduktív Pedagógia Rendszere – jelentette be Nagy István agrárminiszter.

A Hungarikumok Gyűjteményébe került a Pető András orvos-gyógyypedagógus által megalapozott konduktív pedagógiai módszer, amelyet magyar szakemberek építettek fel és használnak a mai napig világszerte. Konduktor képzés csak Magyarországon szerezhető, része a köznevelésnek és a közegészségügynek, így a rászorulóknak a szolgáltatást az állami szociális rendszer keretein belül, támogatással vehetik igénybe. Magyarország kormánya 2014 óta a határon túli magyarság számára is elérhetővé tette a szolgáltatást – jelezte az AM.

Fotó: Fekete István

Hungarikum lett a keleti típusba tartozó magyar nyereg is, amelyet a török elleni harcokban is hatékonyan használt a könnyűlovasság. A Kárpát-medencében történt megtelepedést követően bizonyos fejlődésen ment át, tiszafüredi változata parasztságunk köznapi életében és ünnepi alkalmában is megbecsülés tárgya volt – ismertették.

A Magyar Értéktár a Magyarország tortája versennyel bővült, ami a közlemény szerint már 18. éve a Magyar Cukrász Ipartestület által kerül megrendezésre. A tradicionálisan magyar alapanyagokból készült tortát államalapításunk ünnepén, minden év augusztus 20-án mutatják be országszerte a cukrászdák.

A Bükki ősember-barlang is a Magyar Értéktárba került, régészeti leletei arról tanúskodnak, hogy a történelem előtti idők óta meghatározó az innovatív ember jelenléte a Bükk-térségben. Már az őskorban is kiemelkedett iparával, a babérlevél alakú kőeszköz készítői technikájával önálló kultúrát képviselve.

A Magyar Értéktárba botanikus kert is bekerült, az 1800-as években alakult Szarvasi Arborétum 82 hektáros területével az ország legnagyobb dendrológiai gyűjteménye, a hazai növényi génvagyon őrzője, országos természetvédelmi jelentőségű kert. Itt található a Magyarországon egyedülálló, a kert szimbólumának tekinthető idős hegyi mamutfenyő.

A Régi magyar szőlőfajták is az Értéktárba kerültek, a magyar borkultúrában jelentőségük megkérdőjelezhetetlen. Az AM közleménye szerint több mint száz régi helyi fajtaival rendelkezünk, ezek közül viszont csak 10-15 maradt meg jelentékenyebb szinten a termesztésben. Az ismertebb régi szőlőfajtáink többsége csak néhány tíz hektáron, a kevésbé elterjedtek többsége meg már csak fajtagyűjteményekben található meg.

A Hungarikum Bizottság döntésével 98-ra emelkedett a Hungarikum Gyűjteményében található elemek száma, a Magyar Értéktárban pedig immár 162 kiemelkedő nemzeti értéket tartunk számon.

Forrás: www.kormany.hu (Agrárminisztérium), www.hungarikum.hu (Hungarikum Bizottság)

Közfoglalkoztatás: Start Plusz Díjak 2025

Idén mintegy 66 ezer ember vett részt országszerte közfoglalkoztatási programokban, így a közfoglalkoztatás tovább erősítette szerepét a társadalmi integrációban és a munkaerőpiaci felkészítésben - mondta a Belügyminisztérium közfoglalkoztatásért felelős helyettes államtitkára Réthy Pál, amikor átadták a legjobb közfoglalkoztatókat elismerő 2025. évi Start Plusz Díjakat november 5-én Budapesten.

Réthy Pál emlékeztetett arra, hogy a programok finanszírozására idén 140,8 milliárd forint áll rendelkezésre. Ez is mutatja, hogy a kormány továbbra is kiemelt feladatának tekinti a hátrányos helyzetű emberek támogatását. Mint elmondta, a Járási Start Mintaprogramok 1080 településen valósulnak meg, több mint 26 ezer ember részvételével, akik - a többi között - állattenyésztéssel, növénytermesztéssel foglalkoznak és segítik a helyi közösség építését. Vagyis a közfoglalkoztatás értékteremtő tevékenység, amely mögött közös erőfeszítések és kézzelfogható eredmények állnak. A belterületi utak karbantartása, az árkok tisztítása, a parlagfű elleni védekezés mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a települések élhetőbbek, rendezettebbek és biztonságosabbak legyenek - tette hozzá.

A Járási Start Mintaprogramok mellett kiemelt jelentőségűek az Országos Közfoglalkoztatási Programok, amelyek az idén két ütemben, átlagosan 7964 fő közfoglalkoztatásával valósulnak meg, valamint a hajléktalan és az egészségkárosodott emberek foglalkoztatását célzó mintaprogram 18 vármegyében és a fővárosban 37 szervezetnél, több mint 600 ember részvételével. Az idén fokozott figyelmet fordítottak a parlagfű elleni védekezésre, amelyben több mint 30 ezer közfoglalkoztatott vett részt közel 5 ezer hektáron.

A közfoglalkoztatásból való továbblépés kulcsa a szociális szövetkezetek megerősítése. A már működő 201 szociális szövetkezet piaci szereplőként biztosít munkát és megélhetést az embereknek, bizonyítva, hogy a közfoglalkoztatás a társadalmi vállalkozások működtetésének egyik motorja lett - mondta Réthy Pál. Felidézte, hogy a kormány 2011-ben indította útjára a közfoglalkoztatási programokat azzal a céllal, hogy mindenki számára elérhető legyen a munka és a fejlődés lehetősége. Az azóta eltelt több mint egy évtized bebizonyította, hogy olyan rugalmas, értékteremtő, emberközpontú rendszert sikerült kialakítani, amely nemcsak a munkanélküliség enyhítését szolgálja, hanem erősíti a településeket, a vidéket és a társadalmi felzárkózást - mondta.

Végül emlékeztetett arra, hogy a Belügyminisztérium 2012 óta díjazza azokat az önkormányzatokat, közfoglalkoztatókat és szervezeteket, akik példaértékű munkájukkal bizonyítják, a közfoglalkoztatás nem csupán lehetőség, hanem valódi esély a munkára, a fejlődésre és a közösség megbecsülésére. A közfoglalkoztatás nem csupán program, hanem társadalmi szövetség, az állam, az önkormányzatok, a helyi közösségek közös vállalása azokért, akiknek a legnagyobb szükségük van a segítségre - mondta a helyettes államtitkár.

Az elmúlt években több mint 500 közfoglalkoztató részesült elismerésben, az idei díjátadón 20 szervezet, települési önkormányzat és önkormányzati társaság képviselői vehették át a 2025. évi Start Plusz Díjat.

Az elismerésben részesültek listája elérhető [itt](#).

Forrás: www.kormany.hu (Belügyminisztérium)

Több mint száz vidéki település csökkentheti rezsijét energiahatékonyságot támogató digitális megoldásokkal

„A nagy érdeklődésnek és a megalapozott fejlesztési igényeknek köszönhetően a tervezettnél jelentősen több támogatással vezethetnek be korszerű informatikai rendszereket a nyertes önkormányzatok. Az eredetileg 7,6 milliárd forintos keretösszeg nagyarányú megemelésével 19,5 milliárd forint jut a települések helyi energiateljesítményét optimalizáló fejlesztéseire” – jelentette be Solymár Károly Balázs infokommunikációért felelős államtitkár. A vidéki városok, községek a digitális megoldások jóvoltából pontos, megbízható adatok alapján dönthetnek az energiabeszerezésekről, energiahatékonysági beruházásokról.

A Digitális Megújulás Operatív Program Plusz pályázatára vidéki helyhatóságok, konzorciumi formában költségvetési szerveik, gazdasági társaságaik jelentkezhetnek idén februártól júniusig. A felhívás célja a lokális energiamenedzsment rendszerek kiépítése az önkormányzatoknál a szükséges új eszközök és szoftverek beszerzésével.

A fejlesztések révén olyan energiafelhasználási gyakorlatok jönnek létre, amelyek biztosítják, hogy az energiafogyasztás térben és időben is a valós igényekhez igazodjon. A támogatásnak köszönhetően hosszabb távon energiahatékonysági célok érhetők el, elősegítve az energiatermelés és a fogyasztás optimális egyensúlyban tartását. Egy beruházásra legalább 75 millió forint, de legfeljebb 225 millió forint jut. Solymár Károly Balázs kiemelte: *„a nemrégiben meghozott támogatói döntések alapján Ajkától Zsámbékig összesen 101 vidéki önkormányzat kap együttesen 19,5 milliárd forint támogatást. A nyertesek között a 200 ezres lakosságszámú Debrecentől a 800 lelkes szabolcsi községig, Paposig eltérő adottságú, pénzügyi helyzetű települések találhatók meg.”*

Jelenleg a szerződéskötések zajlanak, az első támogatási szerződések várhatóan még idén hatályba is lépnek, ezzel megkezdődhet a projektek megvalósítása. A megemelt forrásmennyiségnek köszönhetően az előzetes várakozásnál jóval több település energiagazdálkodása tehető hatékonyabbá, hozzájárulva fenntarthatóbb működésükhöz. A program országos szinten is előmozdítja az energiahatékonyság javítását, a zöld átállást, az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklését.

Forrás: www.kormany.hu (Energiaügyi Minisztérium)

A városok és községek kiegyensúlyozott fejlődése közös érdek

A városok és községek kiegyensúlyozott fejlődése, a vidéki Magyarország élhetőségének és népességmegtartó képességének megőrzése mindannyiunk közös érdeke. Ezt szem előtt tartva kihirdetésre került a települési önkormányzatok helyi iparűzési adóbevétele többlete alapján 2025. november hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegéről szóló NGM rendelet.

A rendelet értelmében a szolidaritási hozzájárulással érintett települések a helyi iparűzési adó 2025. évi többletének – a szolidaritási hozzájárulás növekményével csökkentett – összegét teljesítik a Területfejlesztési Alap részére történő befizetéssel, ami a Versenyképes Járások Program keretein belül visszaáramlik az önkormányzatok fejlesztéseire.

A Versenyképes Járások Program célja, hogy támogassa a vidéki Magyarország élhetőségét és népességmegtartását, valamint biztosítsa a városok és községek kiegyensúlyozott fejlődését.

A program keretében az iparüzési adó 2025. évi többlete kerül a területfejlesztési alapba, a befizetés első ütemére májusban került sor, a második üteme pedig az NGM mai napon kiadott rendelete alapján novemberben esedékes. Novemberben összesen mintegy 43,7 milliárd forintot kell befizetniük az érintett önkormányzatoknak, amellyel hozzájárulnak a települések közötti térségi együttműködések ösztönzéséhez és a több település helyzetét javító fejlesztések támogatásához.

A fizetési kötelezettség törvényben előírt számítási módszere alapján az önkormányzatok márciusi és szeptemberi időközi költségvetési jelentésében jelzett helyi iparüzési adóbevételek összege került figyelembevételre. A teljes évről szóló adat alapján 2026 márciusában kerül sor az elszámolásra a már befizetett összegek figyelembevételével.

Amennyiben az önkormányzatok a Területfejlesztési Alap részére a költségvetési törvényben rögzített 65 milliárd forint előirányzat összegénél magasabb fizetési kötelezettséget teljesítenek, vagy a tárgyévben üzembe helyezett új létesítmény okán keletkezik fizetési kötelezettségük, a többletet, illetve a tárgyévben üzembe helyezett beruházás új létesítményéből eredő befizetés 80 százalékát a területfejlesztésért felelős miniszter az érintett önkormányzatokkal kötött egyedi megállapodások alapján visszatérítheti.

Forrás: www.kormany.hu (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Az önkormányzati közigazgatás kihívásai

Innováció és digitalizáció az önkormányzati közigazgatásban címmel a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar (ÁNTK) Magyar Zoltán Szakkollégiuma (MZSZK) beszélgetést szervezett Dukai Miklóssal, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium államtitkárával október 28-án, a Ludovika Főépület Zrínyi termében. A beszélgetésen szó esett az önkormányzatiság múltjáról, jelenlegi kihívásairól és a jövő lehetőségeiről – egyebek mellett arról, hogyan

alakíthatja át a digitalizáció ennek a területnek a működését. A kerekasztal-beszélgetést Gábrriel Gréta, az MZSZK szakmai vezetője moderálta.

Dukai Miklós elmondta, hogy már gyerekkorában, a rendszerváltás idején alakult ki benne az érdeklődés a közigazgatás és közzolgálat iránt. Nagy hatással volt rá Nagy Imre újrateremtése és az akkori politikai változások.

Célul tűzte ki, hogy a köz szolgálatában dolgozzon: tanulmányai során meghatározó volt számára a Győri Bencés Gimnázium és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának szellemisége. Önkormányzati tapasztalatait Szentendrén szerezte meg, ahol 2010 és 2014 között képviselő volt, valamint a jogi és ügyrendi bizottság elnöke. Büszke arra, hogy a város a nehéz gazdasági helyzet ellenére sem zárt be intézményeket, és minden közszolgáltatást fenn tudott tartani. 2011-ben megszületett az új önkormányzati törvény, amely átrendezte az állam és az önkormányzatok feladatait. Ekkor zajlott le az önkormányzati adósságkonszolidáció, amely során az állam több mint 1300 milliárd forint tartozást vállalt át az önkormányzatoktól. Hangsúlyozta, mennyire fontos volt megtanulni az önkormányzati működés gyakorlati oldalát, amit később, minisztériumi munkája idején kamatoztatni tudott.

Az államtitkár ezután részletesen ismertette az önkormányzati finanszírozás rendszerét: fő bevételi forrás a helyi iparűzési adó (összesen kb. 1400 milliárd Ft évente), emellett kommunális, ingatlan- és települési adók, valamint állami normatív támogatások képezik ezt a területet. Részletesen beszélt a kormány fejlesztési programjairól, mint a Modern Városok Program (a megyei jogú városok gazdaságfejlesztését segíti), a Magyar Falu Program (az 5000 fő alatti települések megerősítésére szolgál), valamint a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (a köztes méretű települések fejlesztésére). Felhívta a figyelmet, hogy a jövőbeli irányok és kihívások okán elkerülhetetlenné válik az önkormányzatok közötti intenzívebb együttműködés. Például több település közösen működtethetne óvodát vagy más intézményeket az erőforrások hatékonyabb kihasználása végett. A digitalizáció mint a közigazgatás megújulásának egyik fő pillére kapcsán megemlítette az önkormányzati ASP rendszert: egy központi, felhőalapú informatikai megoldást, amely egységesíti és gyorsítja az önkormányzatok elektronikus ügyintézését, így csökkentve az adminisztratív terheket. Ehhez kapcsolódik a Helyi Közszolgáltatás Információs Rendszer (IKIR) projekt, amely az önkormányzati közszolgáltatások tervezését és értékelését támogatja. „Hosszabb távon a cél, hogy a mesterséges intelligencia is szerepet kapjon az önkormányzati döntéshozatal és működés támogatásában” – tette hozzá az államtitkár.

Kérdésre válaszolva Dukai Miklós elmondta: a rendszerváltás óta a magyar önkormányzati rendszer legnagyobb vívmánya, hogy minden településnek – a főváros kerületeit is beleértve – van saját önkormányzata. A polgármesterek erős legitimációval rendelkeznek, ami nagy előnyt jelent a helyi közösségek számára. E mellett minden önkormányzat – a nehézségek ellenére is – biztosítja a rábízott közszolgáltatásokat, amire büszkék lehetünk. Az államtitkár úgy látja, hogy a klasszikus pártpolitizálásnak nincs helye az önkormányzati világban.

Forrás: www.uni-nke.hu (Nemzeti Közszolgálati Egyetem)

A TÖOSZ közreműködésével 2026-ban Ouluban rendezik a finn–magyar testvértelepülési találkozót

A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) és a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium közös delegációja sikeresen zárta finnországi látogatását. Az október 20-21 között zajló szakmai program során a magyar küldöttség finn önkormányzati és minisztériumi partnerekkel folytatott tárgyalásokat Helsinkiben és Ouluban. A látogatás legfontosabb eredménye, hogy 2026-ban Ouluban kerül megrendezésre a finn–magyar testvértelepülési találkozó, amely új lendületet ad a két ország önkormányzati együttműködésének, és amelynek előkészítésében a TÖOSZ is kiemelt szerepet vállal.

A delegációt dr. Dukai Miklós, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium önkormányzati államtitkára és dr. Hanusi Péter, a TÖOSZ elnöke vezették. A küldöttség tagja volt dr. Gyergyák Ferenc, a TÖOSZ főtitkára és Kolin Péter, a Szövetség kommunikációs titkára is. A magyar delegációt Breuer Klára, Magyarország finnországi nagykövete fogadta, és végig kísérte a kétnapos szakmai program során.

Helsinki – tapasztalatcsere a finn közigazgatásról és önkormányzatiságról

A látogatás első napján a delegáció Helsinkiben tárgyalt. A program a järvenpää-i városházán kezdődött, ahol Sari Forsström, az önkormányzat adminisztrációs igazgatója és Heli Komulainen, kommunikációs igazgató fogadta a magyar vendégeket a Villa Kokkonen zeneszerzői emlékházban. A megbeszélésen a helyi önkormányzati választások, gazdasági és foglalkoztatási szolgáltatások, valamint a testvérvárosi kapcsolatok fejlesztése kerültek napirendre.

Ezt követően a delegáció a finn Pénzügyminisztériumban találkozott Kristiina Kokko államtitkárral, akivel az önkormányzati finanszírozás és a regionális irányítás aktuális kérdéseit vitatták meg. A délután folyamán a finn önkormányzati szövetség, a Kuntaliitto székházában folytatódottak a szakmai egyeztetések Timo Reina ügyvezető-helyetttel, ahol a jövőbeni magyar–finn önkormányzati együttműködések kerültek középpontba.

Az este a nagyköveti rezidencián tartott fogadással zárult, amelyen beszédet mondott Dukai Miklós, Breuer Klára és Hanusi Péter is. A TÖOSZ elnöke a köszöntőjében arról beszélt, hogy bár a magyar és a finn önkormányzati rendszer sok tekintetben eltér egymástól, mindkét országban közös alapot jelent az erős helyi közösségek szerepe. Hangsúlyozta, hogy a TÖOSZ célja a jó gyakorlatok összegyűjtése és megosztása, hiszen a két ország önkormányzati vezetői nemcsak tanulhatnak egymástól, hanem inspirálhatják is egymást.

A TÖOSZ elnöke kiemelte, hogy szeretnék, ha a jövőben még több magyar és finn település találna egymásra testvérvárosként, hiszen ez a kapcsolat a közösségek fejlődésének egyik legjobb formája. Hanusi Péter kiemelte, hogy a két ország önkormányzati vezetői nemcsak tanulhatnak, hanem inspirálhatják is egymást.

Oulu – a jövő városa, a testvérvárosi együttműködés központja

A delegáció második napján Finnország ötödik legnagyobb városába, Ouluba utazott – Európa 2026-os Kulturális Fővárosába. Itt került sor a jövő évi Magyar–Finn Testvérvárosi Találkozó előkészítésére, valamint több szakmai és közösségi találkozóra.

A városházi egyeztetéseken Ari Alatossava polgármester fogadta a magyar küldöttséget, aki meleg szavakkal köszöntötte a vendégeket. A megbeszéléseken szó esett a 2026-os találkozó programtervéről, a magyar kulturális bemutatkozásokról és az Oulu 2026 – Európa Kulturális Fővárosa projekthez való kapcsolódásról.

A küldöttség ezután ellátogatott a Hintta Napközi Otthonba, ahol az oului gyermekétkeztetési rendszer jó gyakorlataival ismerkedtek meg, majd a Jövő Kórháza 2030 fejlesztési program területét is bejárták.

A délután folyamán Tytti Isohookana-Asunmaa volt kulturális miniszterrel, Kari-Pekka Kronqvist alpolgármesterrel és az oului magyar közösség képviselőivel találkoztak. A programot a plébániateremben rendezett fotókiállítás megtekintése zárta.

„Teljesítettük, amiért idejöttünk” – sikeres magyar delegációs látogatás

A látogatás végén dr. Hanusi Péter arról számolt be, hogy a delegáció sikeres tárgyalásokat folytatott Ouluban, ahol rendkívül szívélyes fogadtatásban részesültek. Elmondása szerint a magyar és finn partnerek minden részletben megállapodtak, és a küldöttség teljesítette azokat a célokat, amelyekért Finnországba érkezett. Hangsúlyozta, hogy a megbeszélések eredményeként 2026-ban Ouluban rendezik meg a finn–magyar testvértelepülési találkozót, ami újabb mérföldkő lesz a két ország önkormányzati együttműködésében.

A TÖOSZ elnöke hozzátette: „A finn példák megerősítenek abban, hogy ha a helyi önkormányzatok erősek, akkor a közösségek is erősek. Ezek a közösségek az ország fejlődésének kulcsai – ezért dolgozunk a jövőben is.”

Együtt az önkormányzatokért – nemzetközi szinten is

A négynapos látogatás során a magyar és finn partnerek egyetértettek abban, hogy a helyi önkormányzatok közötti párbeszéd és a testvérvárosi kapcsolatok kulcsfontosságúak a közösségi fejlődés és a nemzetközi együttműködés szempontjából. A 2026-os Magyar–Finn Országos Testvérvárosi Találkozó Ouluban új lendületet adhat a két ország önkormányzatai közötti együttműködésnek, amelynek célja, hogy a „jó gyakorlatokból közös sikerek szülessenek”.

Forrás: www.toosz.hu (Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége)

Önkormányzati összefogással a kábítószer-ellenes küzdelemben

A települési biztonság és a drogprevenció erősítését állította középpontba az a szakmai konferencia, amelyet 2025. november 6-án Budapesten, a Nemzeti Községi Egység Egetem Rendészettudományi Karán rendeztek meg „Az önkormányzati rendszer szerepvállalása a kábítószer-ellenes küzdelemben: politika, partnerség, prevenció” címmel. A program részeként „Helyi közpolitikák és drogprevenciós eszközök az önkormányzati gyakorlatban” címmel kerekasztal-beszélgetésre is sor került, amelyen dr. Gyergyák Ferenc, a TÖOSZ főtitkára vett részt, hangsúlyozva a közösségi együttműködések fontosságát és az önkormányzatok szerepét a drogprevencióban.

A rendezvényt a Rendészettudományi Kar Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszéke, valamint a Magyar Rendészettudományi Társaság Településbiztonsági Tagozata szervezte. A plenáris ülést Horváth László, a kábítószer-kereskedelem felszámolásáért felelős kormánybiztos nyitotta meg, míg a szekcióülések köszöntőjét dr. Janza Frigyes vezérőrnagy tartotta. A konferencián további elismert szakértők – köztük dr. prof. Christián László r. dandártábornok, dr. Bacsárdi József, Ferenczy Dániel, Hermann Gábor és dr. Budavári Árpád r. ezredes – mutatták be a közösségi rendészet és a drogprevenció önkormányzati vonatkozásait.

A szekciókban előadást tartottak: dr. Gyergyák Ferenc, a TÖOSZ főtitkára, Kardos Pál igazgató, dr. Molnár Jenő egyetemi tanársegéd, dr. Sivadó Máté r. alezredes, egyetemi docens, dr. Németh Zsolt ny. r. ezredes, Bardovits Gábor rendészeti vezető és dr. Bodor László r. alezredes.

A kerekasztal-beszélgetés során a főtitkár kiemelte, hogy a TÖOSZ, amely a 3178 településből 1745-öt – az ország több mint 55 százalékát – képviseli, azt tapasztalja: a helyi biztonsági stratégiák ott működnek hatékonyan, ahol a különböző szereplők képesek együttműködni. „A kábítószer-probléma nem áll meg a közigazgatási határon” – hangsúlyozta, hozzátéve, hogy a mikrotérsegi összefogás a kulcsa a hatékony beavatkozásoknak.

Dr. Gyergyák Ferenc rámutatott, hogy a drogprobléma kezelésének alapja a megelőzés, megfogás és utógondozás hármasa, amelyet már az óvodákban és iskolákban el kell kezdeni. „Ha nincs prevenció, csak a dílt fogjuk el, de mögötte azonnal megjelenik a következő, mert a kereslet megmarad” – fogalmazott.

A főtitkár felidézte a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok (LÖGY) programot is, amely 2008 óta segíti a jó példák elterjesztését. Mint elmondta, korábban Páty és Gyöngyös is elismerést kapott az önkormányzati rendészet területén, de idén – a Belügyminisztérium támogatásának hiányában – nem tudtak közbiztonsági kategóriát meghirdetni. „Pedig most, amikor a kábítószer-kérdés ismét fókuszba került, nagy szükség lenne ilyen pályázatokra” – tette hozzá.

A TÖOSZ főtitkára hangsúlyozta, hogy a kistelepülések esetében a civil szervezetek és helyi közösségek bevonása elengedhetetlen. „Ott kell megnyerni azokat az embereket, akik a közösségek motorjai, mert nélkülük nem működik a helyi megelőzés” – mondta. Szerinte nem újabb bizottságokra, hanem a már létező fórumok – például a szociális kerekasztalok – megerősítésére van szükség: „A szociális bizottságokban ott a helye a témának, csak élni kell vele.”

Zárásként dr. Gyergyák Ferenc arra hívta fel a figyelmet, hogy az önkormányzatoknak nem új stratégiákra, hanem valóban működő, élő együttműködésekre van szükségük. „A polgármesterek és jegyzők fiókjai tele vannak stratégiákkal, de csak akkor van értelme, ha ezeket ténylegesen használjuk is. Ne papíron legyen biztonság, hanem a mindennapokban” – hangsúlyozta.

Forrás: www.toosz.hu (Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége)

Október végén leállnak a viharjelzők a hazai tavakon

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság minden év április 1-től október 31-ig üzemelteti a viharjelzőrendszereket a Balatonon, a Velencei- és a Tisza-tavon. Az országos viharjelzőrendszert a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság üzemelteti, a viharjelzéseket és az időjárás előrejelzéseket a HungaroMet Siófoki Viharjelző Observatóriuma adja ki.

A katasztrófavédelem az idei szezonban is folyamatosan felügyelte a rendszert, az a teljes viharjelzési időszakban biztonságosan működött. A balatoni viharjelzés a tó három medencéjében egymástól függetlenül funkcionál, mindhárom rendszer az adott terület időjárási körülményeihez igazodva jelez.

A Balaton keleti medencéjében megújultak a viharjelző lámpák és az energetikai rendszer, ennek köszönhetően a végpontok még hatékonyabban működnek. A szervezet a közeljövőben további hatékonyságnövelő fejlesztéseket tervez.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság évek óta üzemelteti az ingyenesen elérhető TAVIHAR nevű mobil alkalmazást, amelyen jól követhető az ország legnagyobb tavain érvényes aktuális viharjelzés, valamint a Balatont, a Velencei- és a Tisza-tavat érintő időjárási információk folyamatosan frissülve szabadon hozzáférhetők a BM OKF (www.katasztrofavedelem.hu), a HungaroMet (www.met.hu), valamint az RSOE (www.rsoe.hu) honlapján.

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu (Belügyminisztérium, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság)

Megalakult a Kábítószer-ellenes Települések Szövetsége

A kábítószer elleni küzdelemben alapkövetelmény a tudatosság és a társadalmi összefogás – jelentette ki a kábítószer-kereskedelem felszámolásáért felelős kormánybiztos Miskolcon, a Kábítószer-ellenes Települések Szövetségének (KETESZ) megalakítását követő sajtótájékoztatón.

Horváth László azt mondta, érezni kell a veszélyt: ahol a kábítószer megjelenik, szétveri, tönkreteszi a közösségeket. A települések önérdéke, hogy küzdjenek ellene – fűzte hozzá. Bejelentette: Miskolcon 12 alapító önkormányzat részvételével megalakult a Kábítószer-ellenes Települések Szövetsége, amelyhez további települések is jelezték csatlakozási szándékukat. A kezdeményezők az egész ország területéről érkeztek, és fontos feladatuknak tekintik egymás jó gyakorlatainak megismerését – mondta a kormánybiztos.

Megjegyezte: az elfogadott ajánlások szerint a kábítószer-ellenes küzdelemben az önkormányzatok segítik a helyi polgárőrség és a települési rendészet munkáját. Napi kapcsolatot tartanak az oktatási intézményekkel, évente legalább két alkalommal helyi közösségi szintű prevenciós rendezvényt tartanak. Együttműködnek a helyi médiával kábítószer-ellenes tartalmak megjelentetésében, és fokozottan figyelnek arra, hogy a saját települési rendezvényeiken, fesztiválokon ne jelenjen meg kábítószer vagy annak reklámozása.

Horváth László a kábítószer-ellenes küzdelemben mérföldkőnek nevezte a szövetség megalakítását, amelynek nincs hazai előzménye. Társadalmi mozgalmat indítottak útjára, amelyben önkéntesen, saját elhatározásukból vesznek részt a települések, a polgármesterek által pénteken Miskolcon aláírt szándéknyilatkozatot pedig a képviselő-testületek fogják megerősíteni – jelezte a kormánybiztos.

Kitért arra, hogy a társadalmi összefogással a rendőrség munkáját is szeretnék támogatni. A rendőri fellépés, a jogszabályi háttér ugyanis nem elegendő a küzdelemben, széles társadalmi összefogásra van szükség – hangoztatta.

A kábítószer-kereskedelem méretére utalva megemlítette: a közelmúltban olyan magyarországi kínai hálózatot számoltak fel, amelynél 42 tonna, kábítószer előállítására alkalmas anyagot foglaltak le, aminek a piaci értéke 600 milliárd forint; két hete 2,2 tonna kokaint foglaltak le 70 milliárd forint feketepiaci értékkel, Csepelen pedig 13 milliárd forint értékű alapanyagot találtak.

Horváth László arra is felhívta a figyelmet, hogy a „méregipar” az online térben is terjeszkedik, „a tömeges elárasztás és az iparszerű működés soha nem jelentett olyan veszélyt, mint ma”. Nem válogat, szétroncsol mindent – tette hozzá a kábítószer-kereskedelem felszámolásáért felelős kormánybiztos.

Tóth-Szántai József, az alakuló ülésnek otthont adó Miskolc polgármestere a településvezetők szakmai fórumának nevezte a KETESZ-t. Meggyőződése szerint az összefogás eredményeként az önkormányzatok is felkészültebbek lesznek a kábítószer-ellenes küzdelemben.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

GYALOGLÓ HÍREK – KÖZÖSEN MOZGÁSBA HOZZUK A TELEPÜLÉSEKET

Kedves Polgármester Asszony! Kedves Polgármester Úr!

A Monspart Sarolta Egészséges Életmódért Alapítvány célja, hogy minél több településen tegyük elérhetővé a közösségi mozgás élményét.

Sikeres novemberi programjaink – inspiráció településeknek

Novemberben két településen is – **Sásdon (november 6.)** és **Salgótarjánban (november 13.)** – tartottunk regionális gyalogló eseményt.

Mindkét helyszínen **száz fő feletti részvétellel** zajlott az esemény: a helyi közösségek együtt gyalogoltak, beszélgettek és hasznos, gyakorlatias előadásokat hallgattak meg az egészséges, aktív időskorról.

A jó hangulat, a sok mosoly és a széles összefogás megmutatta, milyen csodálatos dolgok jöhetnek létre, amikor az önkormányzat, a klubvezetők és a helyi közösség – alapítványunk szakmai támogatásával – egy közös cél érdekében mozdul meg.

Ezek az alkalmak nemcsak mozgásra ösztönöznek, hanem közösséget építenek és új lendületet adnak azoknak is, akik most vágnának bele az aktív életmódba.

Megújult **YouTube-csatornáinkon** visszaneézhetők ezek az események: rövid, jó hangulatú videók, amelyek jól mutatják, milyen sokat adhat egy ilyen együttműködésből születő közösségi program.

<https://www.youtube.com/@MOSA-Alapitvany>

Helyi gyalogló nyílt nap szervezése – közösen

Ha településük nyitott rá, **szívesen tartunk önöknél is egy hasonló programot**, amelyhez kérjük:

- a helyi klubvezető bevonását,
- egy alkalmas helyszín biztosítását,
- az esemény helyi kommunikációjának támogatását.

Mi pedig visszük a teljes programot: közös gyaloglást, szakmai bemutatót és jó hangulatú aktivitásokat.

Célunk, hogy minél több idősebb emberhez jusson el a mozgás öröme és a közösség támogató ereje.

Amennyiben szeretnék, hogy településükön is megtartsuk ezt a programot, kérjük, jelezzék szándékukat rövid e-mailben.

Kapcsolat: gyaloglo@mosa.hu

Köszönjük együttműködésüket az aktív, egészséges időskorért!

Üdvözlettel,

Monszpart Zsolt

Alapítványi Elnök

Monszpart Sarolta Egészséges Életmódért Alapítvány

www.mosa.hu | gyaloglo@mosa.hu

ÁSZ HÍREK

Időskori bentlakásos ellátás fenntarthatóságát értékelte az ÁSZ

Lezárult az ÁSZ átfogó ellenőrzése, amely az idősellátás fenntarthatóságának vizsgálatára irányult. Az ellenőrzés arra kereste a választ, hogy az elmúlt években történt átalakítások mennyiben készítették fel az időseket ellátó bentlakásos ellátórendszert az előttünk álló demográfiai kihívásokra, illetve, hogy az ellenőrzött időszakban hozott rendszerszintű intézkedések miként járultak hozzá az ellátás javításához. Az ÁSZ továbbá elemezte és értékelte, hogy a kialakított finanszírozási rendszer hatékony volt-e, megfelelően ösztönözte-e a minőségi ellátást, valamint a költségvetés teherbíró képességét figyelembe véve hosszú távon fenntartható-e. Emellett az ÁSZ vizsgálta, hogy rendelkezésre álltak-e a stratégiai irányítást, szakmai döntéshozatalt támogató információforrások és információáramoltatási folyamatok.

A teljes jelentés [itt](#) érhető el.

Forrás: www.asz.hu

FÓKUSZBAN AZ IKIR – HELYI KÖZSZOLGÁLTATÁS INFORMÁCIÓS RENDSZER

IKIR oktatássorozat indul februárban!

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztálya 2024-ben indította el a Helyi Innovációs Fórumot, amely a Helyi Köszolgáltatás Információs Rendszer (IKIR) használatát támogatja. Célja, hogy a főosztályon működő IKIR Kompetencia Központ (IKIR KK) és az önkormányzatok közösen dolgozzanak a

rendszer hatékonyabb alkalmazásán. Ennek során a résztvevők nemcsak megismerik az IKIR működését, hanem hosszú távú együttműködésben vesznek részt annak optimalizálása és gyakorlati alkalmazása érdekében. A Fórum, első moduljának (Partnerségi Program) júniusi sikeres lezárását követően, **2026 februárjában** fog folytatódni az első közvetlen képzési modullal. Ennek keretében **7 online oktatási alkalom** fog jövő év első félévében megrendezésre kerülni, így **régióként egy**:

II. modul - Kérdőívkészítés: Célja, hogy a polgármesterek, jegyzők és hivatali munkatársak elsajátítsák az IKIR kérdőív funkciójának használatát, ezzel teljesen új szintre emelve a lakossággal való kommunikációjukat. Ebben a szakaszban már célzottan, az előzőekben felmért neuralgikus pontokra fókuszálva, az interaktivitást előtérbe helyezve fog folyni a munka. Bemutatásra fog kerülni a beépített kérdésbank használata, az egyedi kérdések importálása, a kérdőívek összeállításának lépései, valamint az adatok rögzítése, exportálása és elemzése.

A modul különösen hasznos olyan településeknek, ahol igény van strukturált lakossági visszajelzésekre (pl. fejlesztési tervek, közzolgáltatások, közlekedés). Résztvevőként elsősorban polgármesterek, jegyzők és az önkormányzatok fejlesztési vagy kommunikációs feladataival foglalkozó munkatársainak jelentkezését várjuk – ennek részleteivel a közeljövőben jelentkezünk majd.

Önkormányzati alapadatok

Szeretnénk felhívni a figyelmet az **Önkormányzati alapadatok frissítésének a fontosságára**: Mivel ezek a települési információk időről időre változhatnak, ezért fontos őket **rendszeresen nyomon követni és szükség esetén módosítani!** A rendszerben a felhasználók saját maguk frissíthetik településük alapadatait, ehhez nincs szükség a Kompetencia Központ közreműködésére. Azonban fontos megjegyezni, hogy az alapadatok frissítésére kizárólag az adott önkormányzat 1. szintű felhasználói (tehát a polgármester és/vagy jegyző) jogosultak, az alábbi lépések szerint:

A módosítás lépései:

1. Kattintson a Főmenü 'Önkormányzati alapadatok/Önkormányzatok' almenüpontra.
2. Ezt követően megjelenik a felületen az önkormányzatokat tartalmazó lista.
3. Kattintson a módosítandó önkormányzat neve előtt található szerkesztő ikonra , majd ezután megjelenik a hivatal adatait tartalmazó felület.

Válassza ki a módosítandó almodult (Önkormányzatok, Hivatalok, Bizottságok, Társulások, Részönkormányzatok, Nemzetiségi önkormányzatok) és módosítsa a kívánt mezőket, majd kattintson a jobb felső sarokban található gombra az adatok rögzítése és frissítése érdekében!

IKIR rendszer – felhasználói támogatás

Amennyiben a **rendszer használatával**, vagy az **IKIR-hez történő regisztrációval** kapcsolatban kérdése van, kérjük, hogy jelezze az ikir@ktm.gov.hu email címen, vagy a **+3617951782**-es telefonszámon. Kollégáink a hét minden munkanapján várják hívásukat!

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

Országos felmérés – A hazai települések éghajlatváltozással összefüggő sérülékenységéről

Országos felmérés – A hazai települések éghajlatváltozással összefüggő sérülékenységéről

Országos felmérés az önkormányzatok körében – meghosszabbított határidő december 12-ig!

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Önkormányzati Államtitkársága a „Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért” című LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében országos felmérést végez az önkormányzatok körében.

A „Települési vízgazdálkodás és alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz” című felmérés a 2022-ben elvégzett országos adatgyűjtésünk folytatásaként valósul meg, annak érdekében, hogy visszamérjük **a hazai települések éghajlatváltozással összefüggő sérülékenységében**, alkalmazkodóképességében, valamint a települési vízgazdálkodás területén bekövetkezett változásokat. Az online kérdőíves adatgyűjtés célja továbbá, hogy a **klímatudatosság, a természetes vízmegtartó megoldásokkal kapcsolatos ismeretek és attitűdök felmérése, valamint az önkormányzati igények feltérképezése** annak érdekében, hogy a **jövőbeni szakpolitikai és támogatási eszközök** még hatékonyabban szolgálják a helyi szintű alkalmazkodási képesség erősítését és a természetalapú megoldások alkalmazásának elterjedését.

Kérjük, szánjon **kb. 15–18 percet** a kérdőív kitöltésére, és válaszoljon az Ön által képviselt település nevében! Fontos, hogy **egy településről csak egy kitöltés** történjen

A kérdőív **anonim**, a kitöltő személyes adatait nem kérjük, és minden választ **bizalmasan kezelünk**. Az eredményeket kizárólag összesített formában értékeljük, a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt szakmai céljaihoz kapcsolódóan.

Köszönjük az eddigi kitöltéseket, és amennyiben még nem tették, **kérjük töltsék ki kérdőívünket.**

A kérdőív az alábbi linken érhető el:

<https://forms.gle/i8QVMmRHPwDdbSQf6>

A kérdőív kitöltésének határideje: **2025. december 12.**

Kérdése esetén örömmel állunk rendelkezésére a life@ktm.gov.hu címen.

Kérjük, segítse Ön is munkánkat azzal, hogy települése tapasztalatait és véleményét megosztja velünk!

A felmérés eredményei hozzájárulnak ahhoz, hogy a jövőben még célzottabb szakpolitikai és támogatási eszközök támogassák a helyi szintű klímaalkalmazkodást és vízmegtartó megoldások elterjedését.

Köszönjük együttműködését és elkötelezettségét a klímatudatos vízgazdálkodás iránt!

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

Megjelent a „Természetes vízmegtartó megoldások hazai és nemzetközi szinten” című online jogyakorlat-gyűjtemény

Megjelent a **Természetes vízmegtartó megoldások hazai és nemzetközi szinten** című online jogyakorlat-gyűjtemény, amely 20 jogyakorlatot mutat be az önkormányzatok klímaváltozáshoz való alkalmazkodási lehetőségéről szerte Európából. A kiadvány a **LIFE LOGOS 4 WATERS** projekt keretében készült, szerzője pedig a Klímabarát Települések Szövetsége.

A kiadvány célja, hogy **döntéshozók, szakemberek és minden érdeklődő számára kézzelfogható és jól adaptálható természetalapú megoldásokat mutasson be**, amelyek **Magyarországon és Európa különböző térségeiben egyaránt eredményesen járulnak hozzá a vízmegtartáshoz**, a települések klímaadaptációjához. Olyan, a gyakorlatban is könnyen adaptálható példákat mutat be, amelyek bizonyítják, hogy a klímaváltozás hatásaira **nem kizárólag nagyléptékű, jelentős forrásigényű beruházásokkal lehet reagálni**. Egyre inkább előtérbe kerülnek azok a kisléptékű, egymásra épülő, mégis nagy hatású beavatkozások, amelyek a táj természetes folyamataira, a helyi tudásra, a lakosság bevonására és az együttműködésre épülnek. A kötetben szereplő kezdeményezések, mint a városi esőkertek, a folyórehabilitáció, a zöldtetők vagy az árvízvédelmi innovációk azt is megmutatják, **hogyan érdemes a természettel együtt dolgozni, adottságként tekinteni rá, a meglévő helyi erőforrásokat bevonni a védekezésbe és a felkészülésbe.**

A Természetes vízmegtartó megoldások hazai és nemzetközi szinten című online kiadvány **ingyenesen elérhető ezen a [linken](#).**

A kiadvány a Klímabarát Települések Szövetségének honlapján elérhető [Jó gyakorlatok gyűjtemény](#)ében elérhető megoldásokból került kiemelésre. Az oldalon összegyűjtött megoldások számos szempont mentén szűrhetők, melynek segítségével könnyebben található meg az adott település számára potenciálisan alkalmazható – a helyi adottságok figyelembevételével – átvethető megoldás.

A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt során készült többi útmutató, kiadvány is infografikák is elérhetők a projekt honlapján a <https://lifelogos4waters.bm.hu/> oldalon.

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály; Klímabarát Települések Szövetsége

Válogatás a Lechner Tudásközpont anyagai közül

Vízhatás térképezése MI módszerekkel – Október 17-én tartották a Lechner Tudásközpont és a HUN-REN Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet közös projektjének záróeseményét

A vízhatás alatt álló területeken tapasztalt kihívásokra közösen keresett mesterséges intelligencián alapuló modellt és módszertant a Lechner Tudásközpont és a HUN-REN Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet (HUN-REN SZTAKI). Az együttműködés az Európai Űrügynökség (ESA) finanszírozásával megvalósult meg, amelynek zárásaként 2025. október 17-én a potenciális felhasználók megismerhették az eredményeket egy fórum keretében, amelynek a Tudásközpont adott otthont.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:

www.lechnerkozpont.hu

INTERGEO 2025 – Geoinformatikai szakkiállítás és konferencia, Frankfurt

Október 7-9. között rendezték meg Frankfurtban a geoinformatikai tudományok egyik legrangosabb nemzetközi eseményét, az INTERGEO szakkiállítást és konferenciát. A Lechner Tudásközpont fotogrammetriai szakértői, Balla Csilla, Mészáros György és Szabó Dávid látogatóként vettek részt az eseményen.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:

www.lechnerkozpont.hu

Együtt a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásért – ClimAct2Adapt konferencia Esztergomban

Október 8-9. között Esztergomban került sor a ClimAct2Adapt – Acting Together for Climate Resilience című nemzetközi konferenciára, amelyet a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt záróeseményeként rendeztek meg. A Lechner Tudásközpont szakmai kiállítással és előadásokkal vett részt a konferencián, amelynek fő témája volt megoldásokat keresni arra, hogyan lehet hatékonyan alkalmazkodni a klímaváltozás hatásaihoz, különösen a vízgazdálkodás területén.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:

www.lechnerkozpont.hu

Összeállította: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK

Zöldebbé, élhetőbbé és ellenállóbbá válhatnak a települések

Az elmúlt évek szélsőséges időjárási eseményei összehangolt, valamint ökológiai és gazdasági szempontból is fenntartható válaszokat igényelnek. Ennek egyik leghatékonyabb eszközei a természetalapú megoldások. A települési környezetet érintő éghajlati, vízgazdálkodási és ökológiai kihívások természetalapú megoldásokkal történő kezelését ösztönzi a zöld-kék infrastruktúra fejlesztését támogató pályázat, amelyre 70 milliárd forintot fordít a kormány - mondta Gondola Csaba, az Energiaügyi Minisztérium körforgásos gazdaságért és klímapolitikáért felelős államtitkára.

Az államtitkár kiemelte: a pályázat célja, hogy növelje a települések alkalmazkodóképességét, erősítse a víz helyben tartását és támogassa az integrált, hosszú távú szemléletet a településfejlesztésben. Így azok zöldebbek, élhetőbbek és ellenállóbbak lehetnek az időjárási hatásokkal szemben.

A KEHOP Plusz program felhívása 70 milliárd forint támogatást biztosít a magyar települések fejlesztésére. A program a települések vízkezelési és vízvisszatartási problémáinak helyi, fenntartható megoldását segíti elő, egyaránt csökkentve a belvíz- és aszálykockázatokat, valamint előmozdítva a természetes vízfolyások és zöldfelületek megőrzését.

Pályázatot helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások, területfejlesztési önkormányzati társulások, valamint konzorciumvezetőként az Építési és Közlekedési Minisztérium nyújthatnak be a felhívásban foglaltak szerint. **A pályázatok benyújtására 4 szakaszban, először 2026. január 12. és február 12. között lesz lehetőség.** A fejlesztési elképzeléseket a benyújtást megelőzően kötelező egy ún. tervzsúrihez véleményezésre megküldeni.

A pályázat részletes felhívása és annak dokumentumai elérhetők a [kormányzati Pályázati Portálon](#).

Forrás: www.kormany.hu (Energiaügyi Minisztérium)

PÁLYÁZATI HÍREK

Az idén is ötmilliárd forintot biztosít a kormány a szociális tűzifa programra

A vidéki rászorulóknak továbbra is számíthatnak a magyar kormányra, amely az idén is ötmilliárd forintot biztosít a szociális tűzifa programra - mondta Hernádon az Agrárminisztérium erdőkért és földügyekért felelős államtitkára.

Zambó Péter a sajtótájékoztatón elmondta, a program célja, hogy a vidéki településeken a tél kezdete előtt a rászorulóknak hozzájussanak az önkormányzatok segítségével ahhoz a tűzifamennyiséghez, amely átsegíti őket a téli fűtési szezon bizonyos szakaszán. Hozzátette, hogy a programban az állami erdőgazdaságok biztosítják a tűzifát, az önkormányzatok pedig gondoskodnak a tűzifa szétosztásáról az adott településen. "Ők ismerik legjobban a helyben felmerülő igényeket, ők ismerik legjobban, hogy kik a rászorulóknak az adott településen" - fűzte hozzá az államtitkár.

Az erdőkért felelős államtitkár azt mondta, a kormány két módon is segít a programban; először a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (KTM) meghirdeti az 5 milliárd forintos pályázatot, majd a nyertesek kihirdetése után elküldi az erdőgazdaságok felé, hogy kik melyik önkormányzattal milyen mennyiségre költhetnek szerződéseket. Másrészt a kormány az állami erdőgazdaságok révén biztosítja a szükséges tűzifát évről évre, a szétosztásra kerülő fa mennyiségének 90 százalékát az állami erdőgazdaságok biztosítják a települések számára - tette hozzá Zambó Péter.

Fotó: Pelsőczy Csaba

Az államtitkár azt mondta, a programot lebonyolító állami cégcsoport minden évben csaknem 2000 önkormányzattal áll kapcsolatban és szolgál ki szociális tűzifával. Ebben az évben eddig 1850 önkormányzattal kötöttek szerződést, csaknem 108 ezer köbméter tűzifára. Az erdőgazdaságok évente megközelítőleg 200 ezer köbméter tűzifát biztosítanak, ami az ország tűzifatermelésének 5 százaléka.

Dukai Miklós, a KTM önkormányzati államtitkára azt mondta, a pályázatokat április 30-ig kellett benyújtani. Hozzátette, idén 2358 önkormányzat nyújtott be érvényes és jogilag, formailag hibátlan pályázatot, ezekről május 30-ig Navracsics Tibor miniszter hozott döntést. Az önkormányzatok augusztus 1-jével a támogatásban elnyert összeget megkapták, hogy minél előbb fel tudjanak készülni a fa megrendelésére, illetve a kiszállításokra.

Az államtitkár elmondta, a programban nem csak tűzifát lehetett vásárolni, hanem lehetősége van az önkormányzatoknak barnakőszén vásárlására. Az idei pályázaton 160 önkormányzat vásárolt barnakőszén. Hozzátette, az önkormányzatok legkésőbb február 16-ig fogják tudni kiosztani a szociális tüzelőanyagokat a rászorulóknak.

Dukai Miklós azt mondta, a program 2011-ben 800 millió forintos keretösszeggel indult, a következő évben már 1 milliárd forintos összegre emelkedett. 2013-ban már 2 milliárd forintra pályázhattak az önkormányzatok és 2019 óta 5 milliárd forint az elérhető keretösszeg. Hozzátette, az elmúlt évek során így a programra, természetesen a téli rezsicsökkentéssel együtt már 58 milliárd forintot fordított a kormány. Szerintem nem kevés, de a rászorulók megsegítése minden pénzt megér - fűzte hozzá Dukai Miklós.

Forrás: www.kormany.hu (Agrárminisztérium)

Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program 2025

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program 2025. évi döntőjében október 28-án, Gödöllőn tizenöt önkormányzat mutatta be jó gyakorlatát négy kategóriában. A szakértői értékeléseket és helyszíni látogatásokat, valamint az önkormányzatok 10–10 perces prezentációit követően az Irányító Bizottság döntése alapján tizenkét pályázat részesült elismerésben.

A 2025. évi díjazottak

A településközi, térségi együttműködés kiválóságai kategóriában:

- Észak-Hegyháti Mikrotérségi Unió – „Magad uram, de együtt könnyebb” – Közös erővel az Észak-Hegyháton!

A legjobb testvértelepülési gyakorlatok kategóriában:

- I. helyezett: Paloznak Község Önkormányzata – Pálpataka és Paloznak testvérteljesítése
- II. helyezett: Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat – Egy nyár, amely összeköt: barátság, nyelv, közösség a velencei önkormányzati táborban
- III. helyezett: Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata – Kulturális hidak Kazuno (Japán) és Sopron között

A legjobb önkormányzati gyakorlatok a nők jobb helyi életéért, egyenlőbb esélyeikért kategóriában:

- I. helyezett: Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat – Támogatás, közösség, egyensúly – XIII. kerület a nők oldalán

- II. helyezett: Budapest Főváros VIII. Kerületi Önkormányzat – 2M – Menstruációs Méltóságért Program
- III. helyezett: Szamossályi Község Önkormányzata – Wellness nőnap Szamossályiban

Az önkormányzati innovációk kategóriában:

- I. helyezett: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata – Család- és Gyermekejóléti Központ Győr – A FOGADÓ
- II. helyezett: Szigetvár Város Önkormányzata – Puzzle Home – Biztonságos otthon, biztos jövő – Komplex lakhatást támogató program gyermekes családok, szülők számára
- III. helyezett: Budapest Főváros XVIII. Kerületi Önkormányzat – Kavalkád rendezvénysorozat – generációk együttműködése

Különdíjak az önkormányzati innovációk kategóriában:

- Szentendre Város Önkormányzata – Ifjúsági Részvételi Költségvetés – a STIHL Magyarország által felajánlott tárgyjutalom
- Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata – „Meséld el nekem – Élettörténetek Nyíregyházán” – a Nemzeti Művelődési Intézet felajánlásában egy lakiteleki tanulmányút 40 fő részvételével

Európai együttműködések

Az idei program külön értéke, hogy Európán belüli együttműködésekre is épít. A „Testvértelepülések és jó gyakorlatok a befogadó helyi kormányzásért” című kezdeményezés – az Európai Unió SPICE-projektjének támogatásával és a CEMR (Európai Települések és Régiók Tanácsa) partneri hálózatával – lehetőséget ad arra, hogy a magyar önkormányzatok nemzetközi szinten is megosszák tapasztalataikat, és új tanulási, együttműködési formákat alakítsanak ki.

A program háttere

A Programot a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) valósítja meg az Európa Tanács Helyi és Regionális Demokrácia Szakértői Központja együttműködésével 2008 óta. A megvalósításban 2025-ben részt vesz a Magyar Faluszövetség, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége, a Belügyminisztérium, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, a Nemzeti Művelődési Intézet, a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács, a Biztonságos és Élhető Városokért Egyesület, a Homo Oecologicus Alapítvány és az Országos Polgárőr Szövetség.

Köszönet és további információk

Köszönet minden résztvevő önkormányzatnak, szakértőnek és szakmai partnernek, akik együtt mutatták meg, hogy az önkormányzatiság jövőjét a helyi közösségek tudása és kreativitása formálja.

A példaértékű önkormányzati gyakorlatokról bővebben a [TÖOSZ Facebook-oldalán](#) videók, valamint a www.legjobbonkormanyzatigyakorlatok.hu weboldalon további információk érhetők el.

Forrás: www.toosz.hu (Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége)

Tizennyolc könyvtárat díjaztak a Könyvtári kihívás pályázaton

Tizennyolc könyvtárat díjaztak a Könyvtári kihívás pályázaton, amelyre 370 városi és kistélepi könyvtár nevezett olvasás- és könyvtárnépszerűsítő programokkal a Kárpát-medencéből - mondta el Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter a pályázat díjátadóján tartott beszédében, az Országos Széchényi Könyvtárban.

Az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete a Petőfi Kulturális Ügynökség szakmai partnerségével 2024. október 15-én indította útjára a Könyvtári kihívás pályázatot azzal a céllal, hogy népszerűsítse az olvasást és ösztönözze az innovatív könyvtárhasználatot a Kárpát-medencében.

Hankó Balázs kiemelte: a verseny ideje alatt 53 ezer fővel növekedett a könyvtárba beiratkozók száma, 19 ezerrel több 14 év alatti látogatta meg a könyvtárakat, fél év alatt 235 ezer fővel többen vettek részt olyan közösségi programokon, amelyek a könyvekhez, vagy a könyvtárakhoz kapcsolódtak és negyedmillióval több kölcsönzés is történt a kihívásnak köszönhetően. "Ezért döntöttünk úgy, hogy folytatjuk" - emelte ki és bejelentette, hogy a felhívást december elsejével újra elindítják, és bíznak benne, hogy jövőre még több könyvtár csatlakozik majd a felhíváshoz.

"Mi, magyarok különösen büszkék vagyunk a kultúránkra, hiszen, mint ahogy a magyar nemzetnek, úgy a magyar kultúrának sincsenek határai" - emelte ki. "Amikor a kultúránkról gondolkodunk, akkor a magyar nemzetet egyesítő és a jövőt formáló kultúráról gondolkodunk" - hangsúlyozta a miniszter, hozzátéve, hogy éppen ezért fordítja a kormányzat a magyar kultúra támogatására az európai uniós átlag kétszeresét, ezért valósult meg az elmúlt bő egy évtizedben mintegy hatszázmilliárd forintnyi fejlesztés, és ezért tervez a kormányzat a következő években további csaknem 800 milliárd forintot fordítani a könyvtárak fejlesztésére.

Hozzátette: mindezek mellett 2026. január elsejével 15 százalékos béremelést is kapnak a kulturális területen dolgozók, több mint 40 ezer szakember. A megmérettetésen díjazták a legnagyobb olvasószám-növekedést elérő, valamint a legtöbb kikölcsönzött könyvet produkáló intézményeket, valamint a legjobb, gyerekeket és fiatalokat megcélzó, a kárpát-medencei magyarokat bevonzó és a legkreatívabb online olvasásnépszerűsítő kampányokat indító könyvtárakat is. Kategóriánként három díjat osztottak ki, az első helyezett intézmény tízmillió, a második ötmillió, a harmadik pedig hárommillió forintot kapott. A díjakat Hankó Balázs és Vincze Máté közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár közösen adták át.

Forrás: www.kormany.hu (Kulturális és Innovációs Minisztérium)

Csaknem 80 díjjal ismerték el a Virágos Magyarország verseny idei nyerteseit

A Virágos Magyarország díjátadó gálája minden évben a környezettudatosság, a településszépítés és közösségépítés igazi ünnepe. Az idei, immár 32. megmérettetésen több száz település 400 pályázata versengett. A november 21-i, ünnepélyes díjátadón több mint 50 szakmai és közel 30 támogatói elismerés talált gazdára. Város kategóriában Kecskemét és Szentés, falu kategóriában Súr és Várda vihette haza a fődíjat, és idén először különdíjban részesítették az 500 fő alatti kistelepülések környezetszépítő erőfeszítéseit is.

A kertész- és tájépítész mérnökökből, várostervezőkből és turisztikai szakemberekből álló szakmai zsűri közel 80 kategóriában jutalmazta a pályamunkákat. A mozgalom jelmondata, az „élhető városok és falvak” szellemében a helyszíni bejárásokon leginkább az igényes, klímaváltozást tűrő zöld környezet kialakítását, a fenntarthatóságot és a közösségi szerepvállalást értékelték.

A Virágos Magyarország verseny több mint három évtized alatt a környezetszépítés, a fenntarthatóság és a közösségépítés valódi mozgalmává nőtte ki magát. A résztvevő települések munkája szebbé és élhetőbbé varázsolja környezetünket, és hozzájárul Magyarország turisztikai vonzerejének növeléséhez is.

Egresitsné Firtl Katalin, a Magyar Turisztikai Ügynökség vezérigazgatója a díjátadón elmondta: *„Egyre több vendég keresi azokat a helyeket, ahol a környezetbarát megoldások nem csupán jelen vannak, hanem a közösségek mindennapi értékrendjét alakítják. Amikor a látogatók gondosan ápolott parkokat, virágos kerteket és klímatudatos zöldfelületeket látnak, érzik, hogy az ott élők szeretik és megbecsülik környezetüket – és e harmónia élményével térnek haza. Ez a Virágos Magyarország mozgalom valódi esszenciája.”*

Idén nagyváros kategóriában Kecskemét, a 30 ezer lakosnál kisebb városok közül pedig Szentés vehette át a fődíjat. A falvak közül Súr lett a legvirágosabb ezer főnél népesebb, míg Várda az 1000 fő alatti győztes település. Budapesten a XVI. kerület érdemelte ki Budapest Főváros Fődíját.

Idén is megmozgatták a közösségeket a tematikus díjak, amelyekre hagyományosan a legtöbb pályázat érkezik. Az Év főtere díjat Kardosnak ítélték oda, Az Év fasora pedig Paks Duna-parti gesztenyesora lett.

Az Év óvodakertje elismerést a Budapest XXII. Kerület Egyesített Óvoda nyerte el, a Virágos városi- és faluséták kategória idei díjazottja pedig Miskolc.

A Magyar Turisztikai Ügynökség és a Visit Hungary Nonprofit Zrt. különdíját város kategóriában Mezőkövesd, falu kategóriában Háromhuta kapta, míg a Fővédnöki díjat Baranyahídvég vehette át. A Miniszterelnöki különdíjat idén Harkány és Vonyarcvashegy érdemelte ki. A Virágos önkormányzatért díjat Tatabánya, Esztergom, Érsekcsanád, Kisbodak és Budapest XIV. kerülete vihette haza, az Agrárminisztérium díjait Nagykőrös és Etyek nyerte el.

Az Év zöld innovációja Debrecené lett, az Év virágzó közössége elismerést 2025-ben Szikszó tudhatja magáénak. Emellett különdíjas lett Dunakeszi, magas színvonalú zöldfelület-gazdálkodásáért.

Új kezdeményezésként az öt legkisebb lélekszámú, 500 fő alatti falu környezetszépítő erőfeszítéseit különdíjjal méltatták: Gagyapáti, Kékkút, Hegyhátszentmárton, Salföld és Regéc klímaturó virágokat, fákat és cserjéket tartalmazó, nagyértékű ajándékcsomagot vihettek haza.

A díjazottak teljes névsora [a verseny honlapján érhető el](#).

További információ:

www.viragosmagyarorszag.hu

<https://facebook.com/viragosmagyarorszag>

<https://www.youtube.com/viragosmagyarorszag>

Forrás: www.viragosmagyarorszag.hu (Virágos Magyarország)

AZ ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL KIADÁSÁÉRT FELEL:

Dr. Bekényi József
Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály

SZERKESZTÉSÉRT FELEL:

Szendi-Stenger Hajnalka
Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály

SZERKESZTI:

az Önkormányzati Hírlevél szerkesztőbizottsága

ELÉRHETŐSÉGEK:

DR. DUKAI MIKLÓS ÖNKORMÁNYZATI ÁLLAMTITKÁR ÚR HIVATALOS
FACEBOOK OLDALA:

https://www.facebook.com/dukai.miklos.hivatalos/about_contact_and_basic_info

SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME:

Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály
1358 Budapest, Pf. 19.

E-MAILCÍM:

onkormanyzati_hirlevel@ktm.gov.hu

TELEFON:

+36 1 795 1839

INGYENES, ELEKTRONIKUS FOLYÓIRATUNK ELÉRHETŐSÉGEINKEN IGÉNYELHETŐ.